

Kori novērtēti ļoti labi

Svētdien Kuldīgas mūzikas skolā divi mūsu novada kori pārlicinoši parādīja teicamu sniegumu un četri ļoti labu, iegūstot tiesības piedalīties XXVII Vispārējo latviešu Dziesmu svētku noslēguma koncertā *Kopā augšup*, lielkoncertā *Tīrums*. *Dziesmas ceļš*, kā arī senioru koru koncertā.

Aplausiem un ovācijām skanot, koristu ielokā Dziesmu svētku virsdiriģenti Ilze Valce un Romāns Vanags paziņo žūrijas vērtējumu Kuldīgas novada kolektīviem.

Augstākās pakāpes diplomu ar 45 punktiem A grupā ieguvuši Kuldīgas kultūras centra kamerkoris *Rāte* (diriģents Andis Groza) un Skrundas sieviešu koris *Sonante* (Laimdota Mūrniece). 1. pakāpe B grupā – Kuldīgas jauniešu korim *Lai top!* (Jana Paipa, 42,56) un *Ventavai* (Maruta Rozīte, 41,11), kā arī sieviešu korim *Gaisma* (J.Paipa, 41). Tāpat 1. pakāpes diplomu nopelnījis senioru koris *Skrunda* (Sarmīte Pavilaite, 40), kas Dziesmu svētkos piedalīsies tikai senioru koncertā. Sniegumu vērtēja virsdiriģenti Romāns Vanags (žūrijas priekšsēdis), Ārijs Šķepasts, Māra Marnauza, Ilze Valce un Gints Ceplenieks. Žūrijas sekretārs – Vitālijs Bariševs. Kolektīvi dziedāja divus iz-

lozes un vienu izvēles darbu no svētku repertuāra. Lai iegūtu augstāko pakāpi, jāsasniedz vismaz 45 punkti, 1. pakāpi var iegūt, sākot ar 40 punktu vērtējumu. Skates sākās marta nogalē un beigsies šonedēļ ar diasporas koru izvērtējumu 7. maijā. Tas ir atskaites punkts, kurā katra novada dziedošie kolektīvi satiekas pārbaudīt savu un kolēģu skatnējumu, saņemt žūrijas komentārus ceļā uz Dziesmu svētku 150. gadskārtu Mežaparka *Sidraba birzī*. Kuldīgas novads bija viens no beidzamajiem repertuāra pārbaudes un dalībnieku atlases punktiem.

„Pirmo reizi esmu tādā vietā, kur Dziesmu svētku skate notiek tik sirsniņi un intīmi,” atzina R.Vanags, rezultātus

paziņojot dziedātāju ielokā mūzikas skolā. „Laba ziņa: jaunajā *Sidraba birzī* ir daudz vietu un jūs visi tur tiksiet. Šeit dzirdējam, cik labi esat pastrādājuši un nopietni piegājuši kopīgajam darbam. Arī tas ir uzteicami, ka gandrīz visi esat dziesmas iemācījušies no galvas.”

Īpaši tika cildināti augstākās pakāpes ieguvēji un diriģenti A.Groza un L.Mūrniece, kā arī pieredzes bagātā *Ventavas* vadītāja M.Rozīte. Tāpat pārējie kolektīvi saņēma uzslavas par varēšanu ne tik vieglajos apstākļos. „Pārlicinājāties, cik liela ir jūsu mīlestība pret dziesmu,” teica I.Valce.

Daina Tāfelberga
Lailas Liepiņas foto

Aizsardzības ministre tiekas ar jaunsargiem un skolēniem, kas valsts aizsardzības mācību apgūst V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā.

→ 4. lpp.

Uz Deju svētkiem – arī Vārmes kolektīvs **DimDari**.

→ 8. lpp.

Kuldīgas apģērbu meistare **Ineta Bērzupa**: „Ja gribam domāt un dzīvot zaļi, tad cilvēks izvēlas mazāk, bet labāk. Šūtai lietai ir arī emocionāla vērtība – tā ir mīļāka, tuvāka.”

→ 9. lpp.

Šovs **Lido zivis Kuldīgā** aizvadīts jautri un pārsteidzis gan ar tirgotāju, gan apmeklētāju skaitu.

→ 16. lpp.

Nākamais laikraksta numurs iznāks 9. maijā.

Tajā lasiet:

- Pasniedz novada augstāko apbalvojumu.
- Tautas tērpu skatē.
- Uz Dziesmu svētkiem – *Ventas* dejotāji.
- Maija dziedājumi suitos.
- 12. klase V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā.

9 771407 975062 1 8

ISSN 1407-9755

Rendā gaidāmi daudzi interesanti pasākumi.

→ 5. lpp.

Lai mežā neizceltos **ugunsgrēks**.

→ 3. lpp.

Kuldīgas **Centra vidusskolas** divpadsmitie.

→ 7. lpp.

Pensionāru klubs **Skrundas ceriņi** rīt svinēs 20. jubileju.

→ 12. lpp.

Tagad pašvaldība var noteikt, kur savā teritorijā vēlas redzēt **azartspēles**.

→ 4. lpp.

REDZĒJUMS

Mana Latvija

Daiga Bitinieca

Kāda tā ir? Vienā vārdā to pateikt ir neiespējami. Kur tā sākas? To gan es zinu.

Agrs, rasas pielietus vasaras rīts. Basām kājām, tikko pamodusies, skrienu ārā pie jāņogu krūma. No tā aizklīstu tālāk pie upenēm, tad vēl un vēl tālāk dārzā. Smaržo garā zāle. Vecāmāte nāk no akas un sauc brokastīs – cepšot pankūkas. Zinu – būs gardas!

„Un pāri visam – mīlestība. Bezgalīga, beznosacījumu, pārļaicīga.”

Vai agra pavasara mirklis, kad, lecot pāri piemeža grāvim, kas tolaik šķiet milzīgs (bet drosmes jau mazajam skuķēnam netrūkst!), ar piesmeltu zābaciņu plūcu zilās vizbulītes un zinu, ka pēc tām nāks baltās un būs arī dzeltenās. Un beigās būs vecāsmātes mīlais brāziens.

Rudenī mani, no skolas nākot, ceļa labajā malā pirms mūsu mājām vienmēr sagaida neliela, bet apbrīnojami daudzkrāsaina kļava. Vai katru dienu tā ir citāda – te dzeltenāka, te sārtāka, te ierunājas brūnie toņi.

Vai ziemas pēcpusdiena, kad slapju muguru esmu savus trīs kilometrus atbrīdusi pa pieputināto ceļu no skolas un jau pa gabalu redzu debesīs paceļamies dūmus no mājas skursteņa.

Un kur nu vēl vasaras naktis ar savu smaržu! Jā, smarža nāk iekšā pa atvērto logu, un tā sastāv no jasmīnu, tikko pļautas zāles un cieši pie paša loga augoša dzīvības koka aromāta.

Un mākoņi, kurus vislabāk ir vērot, guļot garajā zālē uz muguras. Tie lēnām (dažreiz ātrāk) slīd un veido dīvainus, bet dažreiz tīri labi iztulkojamus zīmējumus.

Un lielā, vecā liepa, kurā ierīkota mana slēptuve. No turienes redzu visu, bet mani neviens. Tur lasu grāmatu, bet, kad tā nokrīt zemē, ļaujot slinkumam, pakaļ nekāpj un vienkārši kūkoju. Otra mana slēptuve ir vecās, pustukšās klēts pašā galā, kur vecāmāte salikusi nevajadzīgus krāmus un kur patveros karstajās vasaras dienās, kad laukā vairs nevar izturēt.

Ir vēl daži īpaši koki. Divi līdžas augoši bērzi, starp kuriem man patīk nostāties pa vidu un abus apķert. Un izkratīt sirdi vai izstāstīt noslēpumus. Ir rožābele, lielā bumbiere dārza vidū un zilās plūmītes pie diķa. Dīķim netuvoties esmu stingri nobrīdināta, bet ik pa laikam sameklēju malkas šķūnītī garu kārti un eju taustīt, vai tiešām tik briesmīgi dziļš.

Smaržas, garšas, piedzīvojumi, asaras, smiešanās, pārpratumi, bezrūpība. Arī lauku un dārza darbi. Bet pāri visam – mīlestība. Bezgalīga, beznosacījumu, pārļaicīga. Tur, Vēju mājās, sākas mana Latvija.

par viņa automobili! Jāmēģina taču ir. Šādu skatu novēroju jau nedēļu pirms ikgadējā palu šova un zinu, ka pie tā mums būs jāpierod līdz pat septembrim. Protams, ir prieks, ka tūristi mūsu mazpilsētu tik ļoti novērtē. Esam radījuši spēcīgu pilsētas tēlu, un kā kuldīzniecīte tiešām lepojos ar savu pilsētu. Bet visam ir savs mērs. Pēdējos gadus prieks par tūristiem sarūk daudziem vietējiem – to dzirdū gan no sev pazīstamajiem, gan cilvēkiem ielās. Šķiet, ka pašiem savā pilsētā mums vairs nav vietas. Kamēr rīdīnieki brīvdienās meklē mieru pie mums, mēs meklējam mieru no viņiem novadā un ārpus tā.

Amanda Gustovska

TRĪS PAR VIENU

Vai uzņēmējdarbībā šobrīd ir izaicinājumi politiskās situācijas, inflācijas, nodokļu vai kādu citu apstākļu dēļ?

„SAVILKT JOSTAS UN PACIESTIES”

1. Aigars Zvingulis, SIA AJG Plus īpašnieks:

– Kokapstrādātājiem situācija nav labvēlīga. Tieši koka pārstrādātājiem, jo noieta tirgus mums ir zem katras kritikas, saražotās produkcijas noliktavas ir pilnas, pieprasījuma pēc tās nav. Tas saistīts ar to, ka celtniecība ir nobremzējusies. Ne tikai Eiropā, bet visā pasaulē. Situācija tāda ir kopš pagājušā gada rudens. Tā kā pieprasījuma nav, saražotajiem materiāliem cenas kritas. Bet apaļkoku cenas, no kā ražojam, lēnām krīt, bet joprojām ir diezgan augstas. Krasī samazinās energoresursu cenas. Ko tas mums nozīmē? Mums ražošanā ir blakus produkti – šķelda un skaidas –, un arī tos varam pārdot par zemāku cenu. Inflācija aug, arī darbiniekiem izdevumi ir lielāki, tādēļ algas cenšamies turēt tādas, lai pie mums var labi nopelnīt.

Daudzi faktori ietekmējuši to, lai situācija būtu tāda, kāda ir. Kad sākās karš, materiālus pārtrauca iepirkt no Krievijas un Baltkrievijas. Ražotāji domāja, ka koka trūks, lielā daudzumā to iepirka. Tā kā bija liels pieprasījums pēc apaļkokiem, tiem cenas kāpa. Uz augšu ātri uzkāpa, bet

tagad uz leju tās krīt lēni. Bet process rit uz otru pusi – uz deflāciju. Jācer, ka situācija nostabilizēsies. Galvenais, lai atsākas darbība celtniecībā, tad jau būs labi.

Eiropas Savienība, Ukrainai nākot palīgā, subsidēja graudu ieviešanu un vēl visu ko. Tas nozīmē, ka mūsu lauksaimnieki nevar konkurēt ar graudu cenām. Viņi krīt iekšā ar šīm zemajām cenām, bet uzņēmējdarbībai visās jomās ir grūti, un mums šis laiks ir jāiztur. Mēs varam savilkt jostas un paciesties, jo mēs esam ļoti labvēlīgā situācijā, salīdzinot ar Ukrainu. Mums ir iespēja plānot savu dzīvi. Skaidrs, ka nautiņas visam nepietiek, bet ir iespēja situācijai uzlaboties. Joprojām atbalsts tiek dots Ukrainai. Tas dod finansiālu mīnusu, bet jāsaprot, ka tā palīdzība ir vajadzīga arī mums. Mūsu mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics regulāri brauc uz Ukrainu. Arī es uzskatu, ka ir jāpalīdz, cik var. Iedomājieties, cik uzņēmumu mēs esam Eiropā! Ja katrs kaut mazliet palīdzētu finansiāli tādiem kā Mārtiņš, tad tajā galā, Ukrainā, tas būtu ļoti nozīmīgs atbalsts. Un tas būtu nozīmīgs atbalsts arī mums visiem šeit.

LAIKS BŪTISKI PACELT NEAPLIEKAMO MINIMUMU

2. Baiba Mikāla, SIA Amazone līdzīpašniece, Kuldīgas novada domes deputāte:

– Izaicinājumi šobrīd ir vairākās ļoti būtiskās jomās. Mūsu uzņēmums strādā ar Vācijas, Austrijas un Somijas ražotāju rūpnīcām. Ražošanas laiki kļuvuši garāki, un piegādes kavējas. Bet, piemēram, minerālmēslus, ko agrāk tirgotāji iepirka no Baltkrievijas un Krievijas, šobrīd pērk no citām valstīm, un izmaksas par vienu tonnu ir ievērojami pieaugušas. Cena ir divas, trīs reizes pieaugusi.

Vienu brīdi biržā bija augstas cenas arī graudiem, bet šobrīd tās par augstām vairs nenosauksim, taču resursu cenas nav būtiski samazinājušās. Šo uzskaiti varētu turpināt, taču mēs jau to visu zinām, jo katru skar cenu pieaugums.

Šobrīd man bažas rada banku sektors ar savu paaugstināto Euribor likmi. Šis fakts noteikti neveicina uzņēmējdarbības attīstību, to ļoti izjūt cilvēki, kuriem ir hipotēka mājokļa iegādei. Parunājot ar mūsu uzņēmuma darbiniekiem, kuri ņēmuši hi-

potēku, lai iegādātos sev dzīvokli vai māju, izmaksas esot pieaugušas aptuveni par 150 līdz 200 eiro mēnesī. Jāpiezīmē, ka vidējā alga mūsu uzņēmumā ir 2100 eiro, bet mūsu cilvēki lielāko daļu ienākumu šobrīd spiesti tērēt eksistenciālo vajadzību nodrošināšanai. Cilvēkiem ir arī citas vajadzības. Man ļoti gribētos, lai cilvēki saņem vairāk reālu naudu savos maciņos. Mēs visi daudz maksājam nodokļos no mūsu atalgojuma. Uzskatu, ka mums būtu jābūt tieši tādām pašām nodokļu apjomam uz darbaspēka atalgojumu, kāds tas ir Igaunijā un Lietuvā. Taču mums tas ir par 5% lielāks.

Šis laiks ir ļoti izaicinošs gan tautai, gan valdībai. Ir notikumi, kuri notiek, nesot līdzī dramatiskas un pat traģiskas sekas. Kovids, karš Ukrainā. Tādēļ šai situācijā būtisks ir jautājums, cik gudri spēš būt mūsu politiķi, cik gudri un iecietīgi spēsim būt mēs. Kādus lēmumus pieņems valdība, un kādas izvēles izdarīsim mēs. Tie ir ļoti cieši saistīti jautājumi, kas ietekmē mūsu dzīvi.

JĀBŪT GATAVIEM MAINĪTIES UN PIELĀGOTIES

3. Aigars Rostovskis, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras padomes prezidents:

– Krievijas agresijai Ukrainā ir būtiska nozīme, jo daļai uzņēmumu sasaiste ar Krievijas un Baltkrievijas tirgu bija cieša. No kopējā Latvijas eksporta uz Krieviju tas veidoja septiņus procentus, uz Baltkrieviju – vienu. Inflācija un citi faktori situāciju uzņēmējdarbībā ir mainījuši kopumā. Nav

viegli, bet uzņēmējdarbībā vienmēr jābūt gatavam saskatīt jaunas iespējas. Daudzi uzņēmumi to arī dara. Teiciens, ka krīze nozīmē arī jaunas iespējas, ir patiess. Turbulence valda visā pasaulē, un tā skar arī konkurentus ārvalstīs. Operatīvi reaģējot, Latvijas uzņēmumiem ir iespējas ieņemt atbrīvojušās vietas citu valstu tirgos.

Jolanta Hercenberga

MANUPRĀT

Vai jābēg no rīdīniekiem?

Pirmās siltās pavasara dienas Kuldīgā atnāk gan ar lidojošām zivīm, gan krietnu ciemiņu, pārsvarā rīdīnieku, pieplūdumu. Tā vien šķiet, ka aprīlī pilsētnieki te nārsto kopā ar zivīm! Pārvēršamies par viņu kūrorta pilsētu – nevienu brīvu vietu stāvlaukumos ap veco ķieģeļu tiltu nedēļas nogalēs vairs neatrast. Mašīnu jūra turpinās abās Stendes ielas malās līdz pat Citro veikalam. Un, ja pēkšņi kāda vieta atbrīvojas, daļai atpūtnieku acīmredzami vairs nerūp ne pretī braucošie, ne elementāri ceļa noteikumi. Tajā brīdī galvenais ir pēc iespējas ātrāk un visiem līdzekļiem iespraukties brīvajā vietā. Pat ja vieta ir redzami šaurāka

RUNĀ SPECIĀLISTS

Mežā jābūt uzmanīgiem

Ervīns Sermolis, Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežniecības inženieris meža uguns apsardzības jautājumos

Ar 1. maiju Valsts meža dienests izsludinājis ugunsdrošā laikposma sākumu visā Latvijā, un ikvienam cilvēkam jāievēro drošības prasības. Laikam kļūstot siltākam un sausākam, ugunsbīstamība mežos būtiski palielinās, biežākais nelaimju cēlonis ir neuzmanība. Lai to samazinātu, visiem iedzīvotājiem, uzturoties mežā un purvā, ugunsdrošajā laikposmā ir aizliegts: nomest degošus vai gruzdošus sērkokņus, izsmēķus vai citus priekšmetus; kurināt ugunskurus, izņemt īpaši ierīkotās vietās, kas nepieļauj uguns izplatīšanos; atstāt ugunsroku bez uzraudzības;

dedzināt atkritumus; braukt ar mehāniskajiem transportlīdzekļiem pa mežu un purvu ārpus ceļiem; veikt jebkuru citu darbību, kas var izraisīt aizdegšanos. Tāpat bez saskaņošanas ar tuvāko mežniecību ir aizliegta jebkāda dedzināšana, kas rada dūmus, jo tas var maldināt uguns novērošanas torņu dežurāntus. Arī meža izstrādātājiem ir jāatceras, ka cīsmā dedzināt atlikumus drīkst tikai ar mežziņa rakstisku atļauju katrai reizei. Savukārt meža īpašniekiem ir jāpārējas, lai ceļi un stigas būtu atbrīvotas no sagāztajiem kokiem un krūmiem un ugunsdzēsības automašīnas varētu brīvi pārvietoties. Jāatgādina, ka pēc meža ugunsgrēka nodzēšanas īpašnieka pienākums ir uzraudzīt šo vietu.

Šogad Dienvidkurzemes virsmežniecībā ugunsapsardzībai un dzēšanai saņemta jauna tehnika, daļa veco mašīnu atdotas Dienvidkurzemes novada brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībai, kas bieži vien mums palīdz. Atdevām trīs mašīnas, tās gan ir no padomju laikiem, bet diezgan labā tehniskā stāvoklī. Virsmežniecībā ir trīs ugunsdzēsības mašīnas *Mercedes Benz Unimog*, kas stāv Kuldīgā, Grobiņā un Aizputē.

Pirms kāda laika saņēmām vēl vienu jaunu *unimogu*, ko nodevām Alsungai, bet veco padomju laika tehniku varējām atdot brīvprātīgajiem. Skrundas pusē vēl operatīvi kalpo *Gaz-66*, ar to var ļoti labi mežā izbukt, bet *unimogi* ir jaudīgāki. Šogad esam sākuši veidot ugunsdzēsības komandas: izsaukumos dodas šoferis un divi dzēsēji. Nedaudz lielāks finansiālais atbalsts ir novērošanai, diemžēl nav viegli atrast darbiniekus torņos. Daži atrodas diezgan tālu no apdzīvotām vietām. Dārgas ir transporta izmaksas. Astonos torņos uz maiņām strādā divi cilvēki. Attālināta novērošana šobrīd ir tikai ap Rīgu.

Valsts meža dienestā kopumā šogad reģistrēti jau vairāk nekā 60 ugunsgrēki. Dienvidkurzemē bijušas trīs ievērojamas ugunsnelaimes: Alsungas novadā un divreiz Pāvilostas pusē. Pagājušajā sezonā mūspuses mežos tika dzēsti 32 ugunsgrēki, tas ir vairāk nekā vidēji iepriekšējos gados. Jācer, ka šovasar sausums nebūs ilgstošs, ik pa laikam uzlīs un cilvēki mežā būs uzmanīgi. Pamanot ugunsnelaimi, nekavējoties jāzvana pa vienoto ārkārtas palīdzības tālruni 112 un pēc iespējas precīzāk jānorāda vieta.

PĒC PUBLICĒTĀ

Piemineklis – nedaudz jaunāks

Precizējumu redakcija saņemusi no Kuldīgas novada muzeja pētnieka Pētera Pabērza.

„Savā atbildē par 1905. gada revolūcijai veltīto pieminēkli (25. aprīļa *Kurzemniekā* – red.)

rakstīju, ka pieminēklis tika atklāts 1958. gadā, taču 1958. gadā izdotās grāmatas *Latviešu tēlotāja māksla, 1957* nodaļā *Mākslas dzīves hronika* norādīts, ka 1905. gada revolūcijas piemi-

neklis, kurā attēlots zemnieks un strādnieks ar sarkano karogu, Kuldīgā, Ventspils ielā, atklāts 1957. gada 5. decembrī (348. lpp).”

leguvums – mērķdotācijas pieaugums

Par pedagogu streika rezultātu viedokli *Kurzemniekam* izteica kādreizējā Kuldīgas novada pašvaldības vadītāja, tagad Saimes deputāte, sociālo un darba lietu komisijas priekšsēde Inga Bērziņa.

„Paldies skolotājiem un mediķiem par aktīvu pozīciju savu interešu aizstāvībā! Saprota un respektēja izglītības darbinieku izvēli publiska gājiena un streika veidā paust savu viedokli. Streiks parādīja, ka izglītības sistēmā gadiem ir virkne samilzušu, neatrisinātu problēmu, ar to domājot ne tikai pedagogu atalgojumu, bet arī pe-

dagogu trūkumu, nepilnīgo mācību saturu, mācību līdzekļu trūkumu u.tml. Skolotāja profesijas prestižs ir krities, un tas ir jāmaina – skolotāji ir pelnījuši cieņpilnu attieksmi un konkurētspējīgu atalgojumu.

Streika rezultātā sabiedrības un valdības uzmanība šajās dienās pastiprināti ir pievērsta izglītībai, taustāmais ieguvums ir atalgojuma fonda jeb mērķdotācijas pieaugums, kas ļaus visām pedagogu grupām paaugstināt stundu likmes. Streika mīnuss jeb zaudētāji no tā norises ir skolēni, kuriem nenotiek vai notiek daļēji mācību process, tādējādi iekavējot mācību

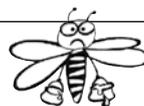
vielas apgūšanu, līdz ar to jādama, kur rast laiku iekavēto mācību apgūšanai. Tuvojas eksāmenu laiks, un nenotikušās mācību stundas aprūtinās arī gatavošanos skolas nobeiguma pārbaudījumiem. Sarežģījumi radušies pirmsskolas izglītojamo vecākiem, kas saistīti ar bērnu pieskatīšanu.

Labāka izglītība un uzlabojumi veselības sistēmā ir mūsu kopīgs mērķis, tādēļ vajadzīgas drosmīgas, jēgpilnas un atbildīgas pārmaiņas izglītības un veselības sistēmā, kuru īstenošanā ir nozīmīgs ikviena atbalsts un sapratne.”

PABĒDA

Delikāta vajadzība un nauda

Vairāki cilvēki feisbukā stāsta: Kuldīgas autoostā labprāt sagaidītu lielāku iejūtību brīžos, kad ir steidzīga vajadzība uz tualeti, bet 20 centu nav. Kāda sieviete apraksta gadījumu ar apjukušu vecāku vīru, kurš nopircis autobusa biļeti, bet naudas tualetei vairs neesot palicis. Kasiere nav laidusi un ieteikusi izlasīt noteikumus, kas domāti visiem, bet vīrs bez brillēm tā arī palicis par tiem neziņā. Viņam izlīdzējusi kāda pasažiere. Bet citai sievietei, kura lūgusi tualetē ielaist un solījusi samaksāt mirkli pēc tam, jo somiņa palikusi mašīnā, sacīts: ja kamera nofilmēs, ka kasiere palaiž bez maksas, viņai būšot nepatikšanas. „Un kā ar cilvēcīgu attieksmi?” jautā autoostas klienti.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Cik bieži izmantojat sabiedrisko transportu? Kāda ir jūsu pieredze – vai nekavē, vai ir tīrība, vai pasažieri ir kārtīgi, vai ir atgadījies kas interesants vai nepatīkams?

Jekaterina Borisova, uzņēmēja:

– Reti kad, bet braucu no Talsiem līdz Rīgai. Vienreiz iekāpa ārzemnieki, kuri skaļi uzvedās un lietoja alkoholu. Šoferis neaizrādīja un, šķiet, īsti neredzēja, jo viņi sēdēja pašā aizmugurē. Vēl ir bijis gadījums, kad kādam pensionāram pusceļā palika slikti. Saucām ātro palīdzību, gaidījām aptuveni 15 līdz 20 minūtes. Bet vienmēr, kad es esmu braukusi, autobuss ierodas laikā.

Liene Ģēgere, dekrētā:

– Pēdējo gadu ar sabiedrisko transportu nebraucu gandrīz nemaz, jo vīram ir automašīna. Agrāk braucu diezgan bieži no Kuldīgas uz Ventspili vai Saldus pusi. Vienu reizi, kad gaidīju autobusu uz Ventspili, ceļa remonta dēļ tas kavējās kādu pusstundu. Man nav gadījies braukt kopā ar pasažieriem, kuri neprot uzvesties. Pieklājības normas ir jāievēro arī sabiedriskajā transportā – nevajadzētu pacelt balsi, uzvesties tik skaļi, ka jau sāk traucēt pārējiem pasažieriem, ir jāievēro tīrība. Citu reizi ir gaidījušies nelaiņņi šoferi, kuri uz jautājumu atcērt kādu nelaiņņu komentāru.

Ira Lūka, dzīvo Rīgā:

– Braucu ļoti bieži. Nepieklājīgi pasažieri nav manīti, taču šoferi gan! Bijis gadījums, kad autobusa šoferis braucot skatās telefonā – lasa īsziņas, skatās video. Šādas situācijas ir manāmas Kuldīgas–Rīgas un Kuldīgas–Saldus starppilsētu autobusos. Vienā momentā šoferi esmu pat pieķērusi, nofilmējusi un ziņojusi tālākām iestādēm. Atbildēja, ka situācija tiks risināta. Pēdējā laikā gan neesmu vairs šādu problēmu manījusi. Vienu reizi man autobusā piesēdās blakus iereibis pasažieris. Mēģināju ar viņu sadzīvot, vīrs man nenāca, savā nodabā turpināja ko iedzert. Mūsu galā gan šādi gadījumi ir visai reti, biežāk apreibuši pasažieri manīti Rīgā, taču tur neviens tam uzmanību nepievērš.

Gatis Rozenfelds, kuldīdznieks:

– Biežāk pārvietojos ar pilsētas autobusu. Braucu uz centru no Planīcas ielas. Tas vienmēr ierodas precīzi laikā. Dzērājus nekad autobusā neesmu manījis. Ar starppilsētu autobusu citreiz aizbraucu uz Tukumu. Tas jau ilgu laiku kursē septiņos no rīta, un tad cilvēku ir daudz. Liela daļa izkāpj Kandavā. Nelaiņņi šoferis nekad gadījies nav. Ar tīrību autobusā vienmēr viss bijis kārtībā.

Aleksejs Sivakovs, celtnieks:

– Esmu no Ventspils. Ar sabiedrisko transportu braucu varbūt divas reizes gadā. Lielākoties pārvietojos ar savu auto. Sabiedrisko transportu serviss mani ļoti apmierina, nekad problēmas nav bijušas, šoferis vienmēr laipns, un transports kārtīgs.

Mudīte, kuldīdzniece:

– Vienu reizi gadā ar sabiedrisko transportu aizbraucu uz Rendu kapus sakopt. Vēl retāk, kādu reizi divos gados, aizbraucu pie mazbērniem uz Dundagu. Autobuss tīrs, un šoferi, kas brauc uz Talsiem, – laipni. Liepājnieki gan ne. Viņus neieredzu jau no seniem laikiem. Kādreiz, kad dzīvoju Liepājā, vadāju bērnus uz skolu, attieksme no šoferiem tur bija ļoti nejauka. Mums toreiz bija brīvbiļetes, taču šoferi neļāva ar sabiedrisko transportu braukt, dzina mūs ārā. Ļoti bieži gadās, ka autobusā iekāpj pasažieri alkohola reibumā. Ja viņi prot sevi savākt un uzvedas adekvāti, tad šoferis ārā nedzen. Vienu reizi, ļoti sen, braucot uz Rendas pusi, šoferis vienu krietni apreibušu pasažieri izsēdināja.

Amanda Gustovska
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Jaunieši mācās sargāt savu valsti

Priekšplānā – Toms Kaminskis, Ričards Davidenko, Kristeris Rudziks valsts aizsardzības mācības klasē.

„Paldies, ka jūs esat valsts aizsardzības mācībā! Tie ir mazi soļi, bet no tiem veidojas liels ceļš, ko visi varam iet kopā un kas ir droša Latvijas nākotne,” tiekoti ar jaunsargiem un V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas (VPKV) jauniešiem, kuri šo mācību apgūst, sacīja aizsardzības ministre Ināra Mūrniece.

Šautuvi un mācību klasi ministrei izrādīja Jaunsardzes centra 1. novada pārvaldes jaunsargu instruktors Viesturs Zviedris, kurš ir VPKV valsts aizsardzības mācības skolotājs. Sarunā piedalījās arī Jaunsardzes centra 1. novada pārvaldes vadītājs Artis Guzlēns.

LAI AIZSTĀVĒTU DZĪVĪBU

I.Mūrniece jauniešiem pastāstīja, ka valsts aizsardzības politika tiek intensīvi attīstīta. „Notiek tik daudz lietu, kādas neatceros kopš Latvijas neatkarības sākuma, kad veidojām Zemessardzi un vajadzēja izvest Krievijas armiju. Tolaik Zemessardze izdarīja ļoti

daudz, lai šeit valdītu likumība: tā apkaroja bandītismu, reketu. Mums blakus Krievijas izraisītais karš Ukrainā radījis ļoti daudz jautājumu un liek meklēt atbildes, kāda būs drošības situācija pēc mēneša, gada, pieciem, desmit un divdesmit. Viens ir stiprināt pretgaisa aizsardzību – daudz darām, lai tāda būtu. Bet vissvarīgākais ir spēt pasargāt cilvēku dzīvību, jo par to nekā svarīgāka nav. Naudu varam nopelnīt, ieročus nopirkt, bet dzīvību aizvietot nespēj nekas. Un ir svarīgi, lai, aizstāvot savu valsti, cilvēkiem pietiktu prasmes, drosmes, fiziskās un psiholoģiskās izturības, lai X stundā, ja tāda pienāktu, varētu rīkoties.”

BRĪVPRĀTĪGAJIEM IR PRIEKŠROCĪBAS

Jauniešus interesēja Valsts aizsardzības dienests un tas, vai var pieteikties brīvprātīgi. Ministre pastāstīja, ka jebkurš var pieteikties interneta vietnē www.klustikaravirs.lv. „Brīv-

prātīgajiem ir daudz priekšrocību – viņi saņem kompensācijas, var izvēlēties dienesta vietu. Šovasar uzņemtie 300 jauniešu tiks nosūtīti uz Sauszemes spēku mehānizēto kājnieku brigādi Ādažos. Tā ir prestiža vieta ar lielisku mācību un sadzīves bāzi. Dalībnieki dzīvos nesen celtās kazarmās, ēdīs Baltijā lielākajā militārajā ēdnīcā, trenēsies Ādažu poligonā un, iespējams, arī citviet Latvijā,” skaidroja I.Mūrniece.

ŠAUTUVE – LABA IESPĒJA MĀCĪTIES

Savukārt V.Zviedris izrādīja viešņai jauno šautuvi: „Telpu veidojot, ņemti vērā ergonomikas pamatprincipi, ievērotas prasības apgaismojumam, siltumam, troksnim, dūmiem, ir ventilācija. Sadarbībā ar Jaunsardzes centru šaušanas mācībām sagādāts inventārs un ekipējums. Varam analizēt katru aspektu – tehnisko, praktisko, fizisko sagatavotību, tad treneris var ieviest korekcijas,

• Pirmā iesaukums valsts aizsardzības dienestu sāks 1. jūlijā pēc brīvprātības principa, bet no nākamā gada tas būs obligāts. Šogad plānots uzņemt 300 jauniešu.

• Brīvprātīgi var pieteikties līdz 15. maijam: tālr. 67072793, e-pasts: vad@klustikaravirs.lv.

Attēlā no labās: jaunsargi Vanesa Voitko, Sabīne Šmidberga, Rihards Lasmanis un Lauris Priednieks.

kas jādara turpmāk. Šeit notiek nodarbības jaunsargiem un tiem, kuri apgūst valsts aizsardzības mācību. Audzēkņi apgūst arī šautenes uzbūvi, mācās to izjaukt un salikt. Interese par Jaunsardzi mūsupusē ir – pat reklāmu nevajag.”

AIZSARDZĪBA INTERESĒ

To apliecina arī jaunieši, kuri atnāca uz tikšanos ar ministri: jaunsargi Vanesa Voitko, Sabīne Šmidberga, Rihards Lasmanis un Lauris Priednieks.

R.Lasmanis gribētu būt Gaisa spēku pilots, viņu interesē militārā aviācija. „Ja obligātajā dienestā būtu mācības arī pretgaisa aizsardzībā, es noteikti pieteiktos brīvprātīgi un ietu mācīties.” V.Voitko mācās Kuldīgas Centra vidusskolas 9. klasē un jaunsargu rindās ir kopš pagājušā gada septembra: „Mani darbošanās Jaunsardzē tā ievilkā! Nevaru bez tās. Es pat nepateikšu, kas, – viss patīk! Domāju noteikti izglītoties

šajā jomā. Tā ir mana vieta.”

Trešo gadu valsts aizsardzības mācība VPKV ir kā izvēles priekšmets 10. un 11. klasē. Reizi mēnesī jaunieši praktiski apgūst zināšanas par valsts aizsardzību, uzlabo fizisko sagatavotību un noturību krīzes situācijās. To apgūst arī 10.a klases audzēkņi Kristeris Rudziks, Ričards Davidenko un Toms Kaminskis. Ričards uzskata, ka uzzina daudz noderīga. Viņu interesē ieroči, un viņš priecājas, ka būs arī praktiskā šaušana. Toms šo mācību izvēlējies tāpēc, ka grib būt gatavs dienestam: „Šeit apgūst arī to, ko var lietot ikdienā, tai skaitā zināšanas medicīnā un citas noderīgas zinības.” Kristeris pagaidām par militāro karjeru nedomā – izvēlei vēl esot laiks: „Bet mācīties ir interesanti, daudz kas jau izrādījies ikdienā lietojams, un šeit uzzinātais man noteikti nākotnē noderēs.”

Lailas Liepiņas teksts un foto

Atceļ atļauju azartspēlēm

Kuldīgas novada dome atcēlusi 2003. gada 31. jūlija un 2021. gada 17. jūnija lēmumu par atļauju Kuldīgā azartspēles organizēt Liepājas ielā 28 un Adatu ielā 5. Lēmums stāsies spēkā pēc pieciem gadiem.

Pašvaldības jurists Uģis Gauja deputātiem stāstīja: „Situācija valstī ir mainījusies, un pašvaldība var noteikt, kur vēlas azartspēles redzēt. Mēs tās pilsētas lokālplānojumā neredzam, tāpēc tiek atcelta atļauja gan *Klondaikai* Liepājas ielā, gan *SIA LV Bet* Adatu ielā.”

Jau rakstījām, ka 2019. gadā pašvaldība organizēja aptauju, kurā tika noskaidrots iedzīvotāju viedoklis par jaunu azartspēļu vietu Adatu ielā 5. Aptaujā aizpildīta 941 anketa: *pret* bija 98%, *par* – 2%.

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Meita māna tēvu, suņi nokož mājlopus, fazāns atrasts krūmos

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas inspektors Alekss Taņicins.

24. aprīlis. Skrundas pusē iedzīvotāji atraduši kara laika lādiņu – par to jāziņo Valsts policijai (VP). Uz īslaicīgās aizturēšanas izolatoru atvedam dzērāju, kas par guļvietu izvēlējies Šaurās un Torņa ielas krustojumu Kuldīgā. Kurmālniekam, kurš nav apmierināts, ka suņi pagastā klaiņo, iesakām rakstīt iesniegumu.

25. aprīlis. Ventas lieguma zaļajā zonā iebraukusi automašīna – aizrādām, ka no ceļa nobraukt nedrīkst. Estrādē divi cilvēki saņem katrs divus sodus: vienu par alkohola lietošanu, otru par smēķēšanu. Saņemam ziņu, ka pie bērnu dārza *Ābelīte* klaiņo agresīvs suns, bet to neatrodam. Vēlāk citu klaiņotāju ievērojam L.Paegles ielā. Netālu ir saimnieks – izskaidrojam, ka pilsētā suni bez pavadas nedrīkst vest. Vīrietis guļ Šaurās un Mucenieku ielas krustojumā, tiek izsaukta arī

medicīniskā palīdzība, taču viņš ir tikai stipri piedzēries – jāved uz izolatoru. Estrādes parkā jaunieši dzer alu un smēķē – brīdinām.

26. aprīlis. Turlavā suņi izskrējuši no sētas un dzinušies pakal mašīnai. Īpašnieku brīdinām, ka mājdzīvnieki jāpieskata. Priedainē pamodinām grāvī guļošo vīrieti, vedam uz mājām un rakstām soda lēmumu. No Kables uz Rendu tiek vilkta automašīna, kurai pie stūres sēdies pusaudzis. Ar to nodarbošies VP.

27. aprīlis. Agrā rītā Ventpils un Upes ielas krustojumā apmaldījusies kundze ar atmiņas traucējumiem: palīdzam tikt mājās, informējam atbildīgās iestādes. Skrundenieks lūdz palīdzību, jo meita pārdevusi māju, bet viņam norunāto daļu naudas nav pārskaitījis. Iesakām meklēt juristu. Adatu ielā iereibis aizputnieks lieto alkoholu un ļaustās – rakstām soda lēmumu, pašu nododam Aizputes kolēģiem. Rumbas pagastā kaimiņi uztraukušies par paveckāku kungu, kurš sen nav

redzēts. Priedainē kāds dedzina zarus – aizrādām. Pēc iedzīvotāju ziņojuma apskatām piegružotu pašvaldības īpašumu Planīcas ielā, informējam atbildīgos. Puņķu ielā uzņēmumam piederošā teritorija ir sakopta.

28. aprīlis. Adatu ielā divi vīrieti lieto alkoholu, abiem dubults sods – viņi arī nav deklarējuši dzīvesvietu. Gaismas ielā ilgi stāv automašīna bez tehniskās apskates. Sameklējam īpašnieku, lai pārvieto citur, neaizņemot stāvvietu. Padurē no mājām izskrējuši divi suņi – brīdinām īpašnieci. Aizputes ielā aizmurtam auto, kam nav ieslēgtas gaismas.

29. aprīlis. Vangā klaiņojoši suņi nokoduši mājlopus – to izmeklēs VP. Tirdziņā Kuldīgā, Liepājas ielā, pieķertas un par alkohola lietošanu sodītas četras personas. Lapeglu ielā auto bez apskates stāv vairāk nekā gadu, sameklējam īpašnieku. Saņemam ziņu par iespējamu vardarbību ģimenē Sermītē: vardarbīgais jau aizgājis, bet izvērtējam risku,

izskaidrojam ģimenes locekļu tiesības. Ap 23.00 Jelgavas ielā naktsmieru traucē skaļa mūzika. Aizrādām, trokšņotāji mūziku izslēdz. Pirms pusnakts iedzīvotāji sūdzas par skaļu mūziku un miera traucēšanu *Klondaikas* tuvumā: runājam ar administratoru, mūzika tiek noklusināta.

30. aprīlis. Naktī pie *Klondaikas* apstājusies automašīna, pārkāpjot aizliegumu braukt pa gājēju ielu. Mums zvana par Virkas ielā krūmos pamanītu fazānu, bet pēc brīža saņemam ziņu, ka putns jau noķerts, ir informēta Dzīvnieku aizsardzības biedrība. Kalna ielā deg mājas siena, un dzēsēji ugunsgrēku likvidē.

Šajā nedēļā uzraugām kārtību Kuldīgas pilskalnā, visu izstaigājot. Vairāki soda lēmumi uzrakstīti un brīdinājumi autovadītājiem izteikti par pārkāpumiem Raiņa, Baznīcas, Baložu, Aizputes un Liepājas ielā.

Pierakstījusi Daina Tafelberga

Pamazām, bet kļūst arvien skaistāk

Rendas pagasta iedzīvotāju sapulcē ar Kuldīgas novada pašvaldības pārstāvjiem Arti Robertu un Agnesi Buku, pārvaldes vadītāju Kristīni Kuzminu un vietējo kultūras pasākumu organizatori Daci Blathenu tikās ap 20 iedzīvotāju. Visi bija vienisprātis, ka vajadzību daudz, naudas visam nepietiek, bet ar to, kas ir, tiekot darīts pārdomāti, tādēļ pagastā kļūst aizvien skaistāk.

„Iedzīvotājiem jāienāk un jānobalso par sev tīkamāko piemiņas vietas nosaukumu represētajiem un brīvības cīnītājiem līdz 14. jūnijam.”

PADARĪTS JAU DAUDZ

K.Kuzmina informēja, ka bez ikdienišķajiem darbiem pagājušajā gadā veikti arī lielāki: „Pabeidzām remontēt mājas *Illītes* otro stāvu, divas telpas un koplietošanas telpu sociālajiem darbiniekiem un bāriņtiesas loceklim. Līdz ar to pārvietojām bibliotēku uz pagasta pārvaldes ēku. Kā pēdējos pāris gadus, arī šogad talkojām Ozolu un Avotnieku kapos, esam veikuši tur labus labiekārtošanas darbus. Esam papildinājuši apstādījumus, nopirkuši sešus betona puķupodus, kas novietoti pie ambulances un pieturvietas. Lielākais darbs – esam labiekārtojuši atpūtas vietu pie Īvandes ūdenskrituma, uztaisījuši divas trepītes un tiltiņu atjaunojuši. Talkošanas laikā arī sagatavojām malku, ko atvedām uz pagasta pārvaldi, to izmantojam pārvaldē un bibliotēkā. Pēdējos sešus gadus malku neesam pirkuši. Ezera ceļam esam nomainījuši caurteku. Leišu ceļam līdz *Usmas Mežiem* esam noņēmuši apaugumu. Sporta laukumā ir atjaunoti soli, ko prasīja izdarīt jaunieši.”

K.Kuzmina iedzīvotājiem rīkojot divas sapulces gadā.

PASĀKUMIEM BAGĀTA VASARA

D.Blathena, kura Rendas kultūras namā strādā kopš 1. februāra, iedzīvotājus iepazīstināja ar sevi un pastāstīja par jau organizētajiem un līdz rudenim iepilnātajiem pasākumiem: „Februārī pulcējāmies uz pirmo atpūtas vakaru, pēc tam zaļu sieva ciemojās šeit ar Meteņu receptēm. Martā, neskatoties uz lielo puteni, skatījāmies kino, un politiski represēto upuru piemiņas dienā bija pasākums, kurā sprieda, kā nosaukt Rendā esošo piemiņas vietu represētajiem un brīvības cīnītājiem. Priekšlikumi kultūras namā ir uzrakstīti uz lapiņām, iedzīvotājiem jāienāk un jānobalso par sev tīkamāko līdz 14. jūnijam. Aprīlī te sadancojās tautas deju ansambļu kolektīvi, amatieru teātris no Vārmes rādīja savu iestudējumu. Vārmenieki būs vienīgais amatieru teātris no mūsu novada, kas piedalīsies Dziesmu un deju svētkos.

Lieldienās rosījās bērni, pēc tam bija atpūtas vakars. Šajos pāris mēnešos man ir radies secinājums, ka atpūtas vakarus labāk rīkot retāk, jo apmeklējums uz otro bija gauži švaks. No kļūdām mācāmies. Vēl aprīlī visus priecēja uz Rendu atbraukušais cirks.

13. maijā Mātes dienai par godu būs stādu tirgus. Pēc tam 12.00 kultūras namā būs tikšanās ar Edvīnu Zakovicu – cilvēku, kurš iesaistījies kustībā par atbal-

Kultūras darba organizatore Dace Blathena Rendas kultūras namā strādā kopš februāra, bet viņai jau daudz ieceru un plānu līdz oktobrim.

Tamāra Nolmane interesējas, vai varētu sakārtot autobusa pieturu. Pašvaldība skaidro, ka projekts jau izstrādāts, mēģinās to izdarīt pēc tam, kad būs izremontētas bērnu dārza telpas.

Valērija Vasečko jautā, kas notiks ar šī brīža bērnu dārza ēku.

Juris Bliska stāsta, ka, no Sabiles puses braucot, aiz tilta ir pilnīgi tumša ielas daļa. Senāk tur bijis apgaismes stabs. Vīrietis jautā, vai to nevarētu atjaunot.

stu Ukrainas ļaudīm. Tā būs kā labdarības tikšanās, būs ieeja par ziedojumiem. Edvīns stāstīs par to, kā gājis Ukrainā, ko savākuši, iegādājušies un kas vēl tur karavīriem būtu nepieciešams. Pēc tam būs Latvijas Mūzikas akadēmijas absolventu un studentu koncerts *Māte mani auklējusi*. 21. maijā Rendas evaņģēliski luteriskajā baznīcā notiks brīnišķīgs labdarības koncerts, kuru organizē Kaspars Markševics. Līdzekļi tiks vākti bērniem ar īpašām vajadzībām. Piedalīsies arī Sergejs Jēgers, Elza Rozentāle. 26. maijā kultūras namā būs pirmsskolas izglītības iestādes bērnu izlaidums. 1. jūnijā, Bērnu aizsardzības dienā, iepilnāts kino seanss bērniem. 15. jūnijā ciemosies Līga Reitere un centīsies Rendas meitām kārtīgus vainagus sapīt. 22. jūnijā būs ielīgošanas pasākums, spēlēs kapela *Luste*. Jūlijs paies Dziesmu svētku zīmē, pēc tam būs *Kuldīgas vitrāžas*. Laiks novadā būs pasākumiem gana piepildīts,

tādēļ Rendā neko nerīkosim, bet jūlija nogalē nedēļu Rendā dzīvos dziesminieki. Agrāk viņu festivāls *Vārti* notika Popes pusē, tagad festivāla nosaukums būs *Trubadūrs*, un tas notiks Rendā. To rīko Austras biedrība, pedagogi būs Ieva Akuratere, Raimonda Vazdika un Ilze Grunte. Dziesminieki grib izzināt Rendas vēsturi un kaut ko no sevis arī atstāt pagastam. 11. augustā būs Līgas Reiteres meistarklase par zālēm un nezālēm ēdienos. 19. augustā svinēs pagasta svētkus, kuros būs dažnedažādas izdarības. 22. septembrī būs viena kārtīga dižandeļa un ražas svētku balle ar Māri Blāzi.”

VAI BRĪVPUSDIENAS JĀPIEŠKIR VISIEM

Domes priekšsēdes vietnieks A.Roberts stāstīja, ka kopumā novadā, neskatoties uz cenu pieaugumu, pagājušajā gadā izdevies ne tikai izdzīvot, bet arī realizēt daudzas ieceres. Viņš informēja,

kā tiks tērēts šī gada budžets. Vajadzību bijis par pieciem miljoniem vairāk, tādēļ liels izaicinājums bijis izvērtēt prioritātes. Lai sešsimt novada dalībnieki dotos uz Dziesmu svētkiem, tiks tērēti 100 tūkstoši eiro. Stipri ir pieaugušas kredītu procentu likmes. Iepriekš kredītu procentmaksājums bijis ap 60 tūkstošiem eiro, šobrīd mazliet virs 760 tūkstošiem eiro. Skolēnu brīvpusdienām pagājušajā gadā novads tērējis ap 500 tūkstošiem, šogad vairāk nekā 800 tūkstošus eiro.

Viens no iedzīvotājiem apšaubīja, vai šādi nauda tiek tērēta pārdomāti, jo, viņaprāt, liela daļa no ēdiena, kas tiek bērniem piešķirts, netiek apēsts, bet gan izniekots un izmests ārā. „Kāpēc tiek piešķirts pilnīgi visiem bērniem? Tās var būt daudz bērnu vai maznodrošinātās ģimenes, kam tiešām vajadzīgs atbalsts,” sacīja vīrietis. A.Roberts sacīja, ka šāds jautājums ne pirmo reizi tiekot pašvaldībai uzdots.

Par to diskutēts daudz, bet gala rezultātā deputāti tomēr lemj par labu brīvpusdienām. Tiekot domāts par to, ka varētu mainīt ēdiena pasniegšanas veidu, ļaut bērniem pašiem no piedāvājuma izvēlēties, ko un cik daudz likt uz šķīvja. Tad neveidotos situācija, ka nauda tiek tērēta nelietderīgi. Kāda iedzīvotāja piebilda, ka brīvpusdienu piešķiršana tikai daļai bērnu varētu izraisīt nevienlīdzības sajūtu vienaudžu starpā. Un ne vienmēr ar kaut kādiem nosacījumiem iespējams saprast, kurai ģimenei patiešām nepieciešams atbalsts. Ir svarīgi, lai pilnīgi katram skolas bērnam, kurš dzīvo novadā, vismaz reizi dienā būtu iespēja ēst siltas pusdienas.

A.Roberts arī atzina, ka telpas muižā bērnu dārza bērniem ir sliktā stāvoklī. Pašvaldība sarīkojusi, ka to savešanai kārtībā nepieciešami vairāki simti tūkstoši eiro. Tā kā tādas naudas tam nav iespējams atvēlēt, piešķirti 40 tūkstoši eiro, lai izremontētu telpas centrā, kur turpmāk varēs mācīties mazie rendenieki. Valērija Vasečko jautāja, kas notiks ar pašreizējo skolas ēku. Pašvaldības pārstāvji sacīja, ka tai tiks meklēti nomnieki, bet jau šobrīd skaidrs, ka labu nomnieku atrast neesot viegli.

Tamāra Nolmane interesējās, vai varētu sakārtot autobusa pieturu. Pašvaldības pārstāvji skaidroja, ka projekts jau izstrādāts, mēģināšot to izdarīt pēc tam, kad būs izremontētas bērnu dārza telpas. A.Buka sacīja, ka dome zinot, ka Rendā ir vēl dažādas nepieciešamības, bet tās tiks realizētas, kad būs izremontētas telpas mazajiem bērniem. Tad redzēs, cik līdzekļu izmantoti un ko vēl pagastā varot atļauties.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Kopīgi meklē svaigus malkus

Tūrisms ir nozare, ko visvairāk ietekmē globālas krīzes, bet mūspusē tā ir viena no galvenajām uzņēmējdarbības jomām. Pēc ilgstošas pauzes novada tūrisma attīstības centrs (TAC) aicināja uzņēmējus, speciālistus un entuziastus simboliska nosaukuma forumā *5 malki svaiga gaisa* kopīgi spriest, kā restartēt un dot jaunas vēsmas nozarei – atjaunot vai izveidot savstarpējo komunikāciju, rast ilgtspējīgus sadarbības modeļus, gūt enerģiju ikdienas darbiem un iedvesmu inovācijām.

NE TIKAI ATBRAUKT

Lai arī vēl jūtamas sekas no pandēmijas un Krievijas iebrukuma Ukrainā, Latvijā sāk atgriezties ārvalstu tūristi, un arī iekšzemes ceļotāju skaitam ir augšupejoša tendence. Tomēr nakšņošanas ziņā joprojām esam pēdējā vietā starp Baltijas valstīm. Viesnīcu un restorānu asociācija nākusi klajā teju ar izmisuma palīgā saucienu, ko darīt un kā piesaistīt ārvalstu tūristus, lai tie ne tikai atbrauktu skatīt Latviju, bet pavadītu šeit vismaz divas dienas. „Kā novads varam būt pazīstami Kurzemē, savā valstī, bet tālāk būs grūti izrauties, ja Latvijas vārds neskanēs pasaulē,” norādīja TAC vadītāja Jana Bergmane. Forumā izkristalizējušās idejas tiks virzītas attīstībai valsts mērogā – Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras tūrisma departamentam, kas izstrādā mārketinga stratēģiju, ievāc un analizē informāciju par tūrisma tirgu un vidi, kā arī iespējām to uzlabot.

KLĀTIENĒ UN INTERNETĀ

TAC jau sprāgi strādā pie šī mērķa īstenošanas, meklējot jaunus tematiskus piedāvājumus ceļotājiem, sadarbojoties gan ar pašmāju, gan ārvalstu žurnālistiem un influenceriem, kā arī regulāri publicējoties sociālajos tīklos. Feisbukā lapai *Visit Kuldīga* ir vairāk nekā 11 tūkstoši sekotāju. Tikko izdots jauns tūrisma ceļvedis Kuldīgai, Skrundai un Alsungai, ir izveidotas jaunas kartes. Šim gadam jau saplānoti dažādi pasākumi, kas ļaus novada vārdam izskanēt kā Latvijā, tā visā pasaulē. Runājot par iespējām iegūt tūrisma informāciju klātienē, J. Bergmane norādīja, ka Kuldīgā ir darbīgs un atvērts centrs Rātslaukumā, Alsungā ir Amatu māja, kur laipni tiek gaidīts ikviens viesis, bet Skrundā nav nekā, lai gan cauri iet Rīgas–Liepājas šoseja.

AKTĪVĀ ATPŪTA UN KULINĀRIJA

Viens no tuvākajiem vērienīgajiem pasākumiem ir Velofestivāls 3. jūnijā, kurā gan lielākoties piedalās iekšzemes velomīļi, tomēr ir arī viesi no tuvējām kaimiņvalstīm, un atskaņas iet vēl tālāk. Jau piekto gadu turpinās Kuldīgas restorānu nedēļa, lai veicinātu vietējo krodziņu un citu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apmeklēšanu ārpus aktīvās sezonas. Mājas kafējnicu diena turpmāk gan būs tikai suits, kas bija šīs tradīcijas iedibinātāji. Tagad šis pasākums notiek katrā Latvijas novadā un vairs nepiesaista īpašu uzmanību tieši mūspuses māj-

Kuldīgas tūrisma attīstības centra vadītāja Jana Bergmane pastāstīja par šovasar gaidāmajiem pasākumiem, kas nesīs novada vārdu pasaulē.

„Esam iemācījušies ne tikai pastāvēt, bet arī attīstīties nemierīgos laikos, atrast stutes un virzīties uz priekšu,” teica projekta *Eiropas kultūras galvaspilsēta Liepāja 2027* vadītāja Inta Šoriņa.

Paneldiskusijā par sadarbības iespējām piedalījās Kuldīgas uzņēmējs viesmīlībā Artis Rozītis, Liepājas viesnīcas Amrita vadītāja Daiga Jansone, Rendas kempinga Usmas Meķi saimnieks Gaitis Grasmanis-Laše, biedrības Darīsim paši vadītāja Ieva Birbele un Kuldīgas novada domes priekšsēde Inese Astaševska.

Forumā *5 malki svaiga gaisa* piedalījās negaidīti daudz tūrisma speciālistu, uzņēmēju un entuziastu. Pēc nejaušības principa izveidotās grupās tika rosinātas idejas vienotam mārketinga plānam.

saimniecībām. Kulinārajā tūrismā ir jaunas ieceres – jau jūnijā sadarbībā ar vietējiem ēdinātājiem tiks atklāta vasaras kokteiļu maršrutu karte, kas iepazīstinās ar restorānu dzērienu klāstu.

KULTŪRĀ UN LAUKU DARBOS

Kultūrtūrismā tiek apzinātas iespējas sarīkot festivālu *Kino ir visur*, līdzīgi kā par stabilu tradīciju jau kļuvis *Teātris ir visur*. Notiks arī vērienīgi starptautiski notikumi – pasaules čempionāts aršanā oktobrī, kuram jau pieteikušies dalībnieki no 26 valstīm, kā arī Eiropas čempionāts rallijā. Aktīvā sezona Kuldīgā nav iedomājama bez pilsētas svētkiem *Vasaras vitrāžas*, romantiskās Kalna pagalma koncertsērijas, lielās andelēšanās Hercoģa Jēkaba gadatirgū un citiem pasākumiem.

NAUDU NENES, BET ATVER DURVIS

Projekta *Eiropas kultūras gal-*

vaspilsēta Liepāja 2027 vadītāja Inta Šoriņa aicināja Kuldīgas uzņēmējus izmantot priekšrocības, ko sniedz Eiropas kultūras galvaspilsētas tituls. „Bāzes vieta ir Liepāja, bet mēs nevaram šo projektu īstenot bez Kuldīgas un Dienvidkurzemes,” uzsvēra liepājniece. „Teikšu godīgi, ka šis tituls no Eiropas neatnes ne centa. Taču ar to var atvērt ārkārtīgi daudz durvju. Aicinu mārketinga ziņās akcentēt un izmantot, ka arī Kuldīgas novads ir daļa no Eiropas kultūras galvaspilsētas. Aizvadītie gadi parādīja, ka esam iemācījušies ne tikai pastāvēt, bet arī attīstīties nemierīgos laikos, atrast stutes un virzīties uz priekšu. Galvenokārt šī virzība jaušama kultūras projektos, kur svarīga starptautiska sadarbība. Nekad neatgriezīsies vecie zelta laiki, kad viss ir lēts un vienkāršs. Nāk arvien jaunas situācijas un izaicinājumi.” I. Šoriņa atgādināja par Kuldīgas priekšrocību, atrodoties Kurzemes sirdī, un mudināja tūristu piesaistei strādāt

ne tikai novada, bet visa reģiona mērogā.

NESNAUST UN NESKAUST

Paneldiskusijā pašvaldības redzējumu par sadarbības iespējām, lai stiprinātu nozari, puda novada domes priekšsēde Inese Astaševska. Viņa atgādināja, ka vasara ir tūrisma aktīvā sezona, bet būtībā snaust nevar arī pārējā laikā – ir jābūt modriem, jāstrādā, jākaldina un jāīsteno plāni. Lielākas iespējas ir, darbojoties kopā, atbalstot vienu otru, nevis skaužot, kas ir diezgan raksturīgi kurzemniekiem. Pašvaldības vadītāja apliecināja, ka atbalsts uzņēmējdarbībai ir prioritāte, un aicināja visa novada uzņēmēju kopienu sastrādāties vēl vairāk: „Brīdī, kad apsēžamies pie viena galda un aprunājamies, ieraugām daudz jauna, kopīgi skatāmies plašāk un tālāk.”

VISIEM VAJADŽĪGS ENTUZIASMS

Biedrības *Darīsim paši* vadītāja

Ieva Birbele stāstīja par atbalstu LEADER programmā. Dažkārt traucē birokrātiskie šķēršļi, kas varbūt šķiet lieki, bet tos var pārvarēt ar prasmēm komunicēt. Ir vēl jāpamācās savu ideju izstāstīt naudas devējam. Liepājnieku pieredzē dalījās viesnīcas Amrita vadītāja Daiga Jansone. Savukārt vietējie tūrisma uzņēmēji Gaitis Grasmanis-Laše un Artis Rozītis norādīja, ka nozares virzītājspēks ir patriotisms, entuziasms un cilvēki. Turklāt entuziasms nepieciešams it visās jomās – ne tikai uzņēmējiem, bet arī ierēdniecībā, kur svarīga gatavība risinājumiem nemeklēt pēc vienota standarta. Īvandes muižas vadītāja Inga Spēkaine vērsa uzmanību uz sadarbību ar nevalstisko sektoru, kurā izaug daļa topošo uzņēmēju. Kuldīgas novads ir diezgan bagāts ar biedrībām.

ATBALSTĪT, BET NEJAUKTIES

Forumā otrajā daļā tūrisma un viesmīlības nozares pārstāvji nejausi izveidotās darba grupās rosināja idejas vienotam mārketinga plānam. Vienlaikus šāds domu apmaiņas formāts veicināja savstarpējo komunikāciju. Tika izteikta vēlme satikties biežāk, lai klātienē iepazītu viens otra piedāvājumus un veidotu kopīgas aktivitātes. Uzņēmējiem, kas darbojas ārpus Kuldīgas, īpaši svarīga ir infrastruktūra, sakārtoti ceļi un tūrisma norādes zīmes uz konkrēto objektu. Tika ierosināts izveidot Kuldīgas novada mobilo aplikāciju, kurā būtu pieejams gan tūrisma piedāvājums, gan praktiska informācija ceļotājiem. Uz jautājumu par pašvaldības trūkumiem sadarbībā ar tūrisma sektoru skanēja atbilde, ka kopumā ir radīta labvēlīga vide, galvenais – nejaukties uzņēmējdarbībā un ļaut strādāt godīgas konkurences apstākļos.

Aktīvi, pozitīvi un pilni radošām idejām

„Viņi visi ir forši cilvēki, taču par vienu kolektīvu viņi izveidojušies vien šogad,” saka Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) 12. klases audzinātāja un ģeogrāfijas, projektu vadības skolotāja Iveta Eglīte. Klasē mācās 19 jaunieši – 10 meitenes un 9 zēni.

IEPAZĪST PRĀGU UN VIENS OTRU

„10. klasē klātienē viņi mācījās divus mēnešus, un tad sākās kovi- da pandēmija. Līdzko tā beidzās, sākās skolas remonts, kas uz klasi atstāja iespaidu,” atzīst I.Eglīte. Intereses katram atšķiras, taču viņus vieno kopīgas idejas par labi pavadītu atpūtu – ekskursiju maršrutiem, pārgājieniem un pašu rīkoti pasākumiem. Pērnā gada rudenī klase lidojusi ekskursijā uz Prāgu: „Lielākos izbraucienos katrs parāda savu personību, vairāk saliedējas un atrod kopīgas intereses. Šis bija pirmais mūsu kopīgais ceļojums pēc pandēmijas. Būtu braukuši vēlreiz, taču kovi- da ierobežojumi to neļāva.”

I.Eglīte stāsta, ka tālāka ekskursija, lai arī no skolotāja prasa milzīgu atbildību un uzņēmību, tomēr iedvesmo, izglīto, saliedē: „Vecāki ne vienmēr savus bērnus var aizvest ārvalstu ceļojumos. Un ir arī citādāk, nekā braukt ar ģimeni. Es katram uzticu kādus pienākumus, piemēram, šoreiz katrs izvēlējās divus tūrisma objektus, uz kuriem veda un stāstīja. Tādējādi viņi mācās orientēties svešā pilsētā, tāpat arī izpētes procesā un maršruta sagatavošanā iegūst vērtīgu informāciju, kas noderēs turpmāk. Prāgā pavadījām divas dienas. Tūrisma objektus apskatījām ļoti daudz, taču klasei galvenais ieguvums bija kopā būšana. Viņi viens otru varēja tuvāk iepazīt.”

Šogad klase pati rīkojusi Žetonvakaru Jauniešu mājā: „Šāds pasākums mums sen skolā nebija bijis, un to organizēt bija viņu iniciatīva. Paši domāja scenāriju, veidoja video, lika mūziku. Viņi izdomāja, ka par godu kādreizējam skolas talismanam – kaķim Centriņam – tiks organizēta žetonu gredzena pasniegšana līdzīgi kā Oskara balvas pasniegšana, taču mums tā bija Centriņa balva. Katram skolēnam tika nominācija, kas viņu raksturo.”

Ikdienā klase esot diezgan mierīga un kārtīga: „Visi ir ļoti cilvēki. Uz nedarbiem viņi noteikti nav.” Pērn vairāki skolēni ļoti labus vērtējumus ieguvuši valsts ZPD lasījumos, aktīvāk piedalījušies olimpiādēs, gūstot sasniegumus. I.Eglīte jauniešiem tālāk novēl saglabāt sirsniņu un vienkāršību: „Svarīgi ir šīs īpašības nepazaudēt ikdienas skrējienā, novēlu viņiem nepazaudēt arī sirsniņās attiecības, satiekoties pēc daudziem gadiem, un sasniegt mērķus, neapstāties pie pirmajām grūtībām.”

AR KOPĪGIEM PASĀKUMIEM

Artūrs Osis šajā skolā mācās no 1. klases. Vidusskolas laiku atcerēsies ar braucieni uz Prāgu: „Ie-

Kuldīgas Centra vidusskolas 12. klase žetongredzenu pasniegšanā Jauniešu mājā. Pirmajā rindā – Līlu Martina Šimpermane, Agate Stucere, Viktorija Poriņa, Alise Paškova, Evita Slaviņa, Estere Luīze Rožkalna, Sanija Kleinberga, Alise Spiridoviča, Lelde Ibergā, Eliza Lurdesa Alksne un klases audzinātāja Iveta Eglīte. Otrajā rindā – Arnis Raitums, Mārtiņš Skrickis, Mārcis Kristians Zītaris, Nils Ošeniņš, Toms Vazdiķis, Eduards Blūms, Gustavs Blūms. Fotografēšanās brīdī klāt nebija Daniela Gruntiņa un Artūra Oša.

priekš nebija tik saliedēti, kādi esam tagad, tāpēc šis ir brauciens, kuru atcerēšos. Paši meklējām visus apskates objektus, bija ļoti interesanti.” Artūrs ilgojas pēc vecajām skolas telpām un cer, ka pēdējo mēnesi varēs pavadīt izremontētajā skolā. Mīļākie mācību priekšmeti ir uzņēmējdarbība un psiholoģija. Ko darīs pēc skolas beigšanas, Artūrs vēl nezina. Pēc stundām viņš aizraujas ar boksu.

Elīza Lurdesa Alksne mācības šeit sākusi 10. klasē. Klase esot draudzīga. Viņa to atcerēsies ar Žetonvakaru: „Tas bijis līdz šim interesantāks, droši vien tāpēc, ka paši to izdomājām un organizējām. Katrs par sevi veidojam smieklīgu video, jautri bija gan pašiem, gan skolotājiem.” Elīza atcerēsies matemātikas un fizikas skolotāju Ilzi Klints: „Šie mācību priekšmeti pie viņas man ļoti patika. Viņa ir viena no jaukākajām skolotājām.” Pēc 12. klases meitene plāno studēt medicīnu: „Mērķis ir kļūt par ģimenes ārsti.”

Evita Slaviņa KCV mācās no 1. klases: „Esam diezgan saliedēti – gatavi daudz ko darīt kopā, iesaistīties.” Kolektīvs gadu laikā esot diezgan mainījies. No pamatskolas Evitai atmiņā paliks klases audzinātāja Maija Leļa: „Viņa ir ļoti jauka un pretimnākoša, pat teiktu, ka mūsu skolas neoficiālais psihologs.” Meitenei atmiņā paliks 10. klases pārgājiens: „Gājām uz Mežvaldi, gar smilšu alām – kādus 17 kilometrus, un laiks nebija tas labākais. Tas

mums visiem bija izaicinājums.” Evita pēc skolas beigšanas plāno studēt tiesību zinātnes Alberta koledžā vai Biznesa vadības koledžā.

INTERESANTS UN DRAUDZĪGS KOLEKTĪVS

Agate Stucere atklāj, ka katru dienu ir kāds interesants atgadījums: „Bieži kāds klasesbiedrs izmet kādu smieklīgu frāzi, kas visu dienu paliek atmiņā, uzlabo omu. Šodien kultūras pamatos bija uzdevums atrast kultūras notikumu un pastāstīt par to atsauksmes. Daļa skolēnu izmantoja izdevību un raksturoja tos dažādos rupjos lamuvārdos, kas daudziem šķita smieklīgi.” Viņai šogad vēl priekšā bioloģijas un angļu valodas eksāmens: „Jau pamatskolā zināju, ka gribu studēt medicīnu.”

Toms Vazdiķis šajā klasē mācījies līdz 7. klasei, tad pārgājis uz citu skolu, taču šogad atkal atgriezies: „Puses no vecās klases vairs nav. Daļu, kuri šeit nemācījās pirms tam, jau pazinu. Kopumā kolektīvs tagad ir uzlabojies. Esam pozitīvāki.” Toms domā, ka pēc skolas beigšanas ilgi atcerēsies izlaidumu: „To paši organizējām, jau zinu, ka izdosies atmiņā paliekošs.” Pēc skolas beigšanas viņš dosies uz Latvijas Nacionālo aizsardzības akadēmiju.

Arnis Raitums atklāj, ka klase ir satīcīga, bez domstarpībām: „Tagad esam mierīgāki nekā agrāk. Tie, kas bija skaļāki, pēc 9. klases aizgāja uz tehnikumiem.” Arnim

spilgtākas atmiņas palikušas no kempinga pie jūras pamatskolā: „Tas bija ļoti labi pavadīts laiks kopā.” Arnis labi nokārtojās matemātikas un fizikas eksāmenu. Šogad bez angļu valodas kārtošot arī eksāmenu dizainā un tehnoloģijās un vēl domā, ko darīt pēc 12. klases.

Estere Luīze Rožkalna teic: „Esam draudzīgi, izpalīdzīgi. Man atmiņā noteikti paliks ekskursija uz Prāgu – ļoti daudz staigājām, redzējām. Katru klasesbiedru, šķiet, iepazīnu no jauna, no pavisam citas perspektīvas.” Esterei patīk krievu un angļu valoda. Ko izdomājusi studēt, vēl neatklāj, taču padomā esot Rīgas Stradiņa universitātē.

INTERESES DAŽĀDAS

Gustavs Blūms saka: „Katru dienu mums ir citāda. Citreiz pat nav tādas sajūtas, ka esam skolā, jo kopā ļoti labi pavadām laiku. Intereses gan atšķiras – cits aizraujas ar sportu, cits – datorspēlēm. Es spēlēju florbolu. Mīļākais mācību priekšmets šogad varētu būt fizika, un kaut ko saistītu ar to domāju arī studēt. Varbūt par kodolfiziku. Vairāk esmu pētījis Rīgas Tehniskās universitātes piedāvājumu.”

Sanija Kleinberga atklāj, ka ar klasesbiedriem izveidojusies spēcīga emocionālā saikne: „Klasē jūtos kā ģimenē. Esam ļoti saliedēti. Visus atcerēšos ar pozitīvām emocijām.” Saniju neviens eksāmens nebaida: „Pievērsu lielāku

uzmanību mācībām un pirms eksāmena cenšos sevi emocionāli noskaņot, pasakot, ka viss būs kārtībā.” No mācību priekšmetiem vairāk interesē kultūras pamati un sociālās zinātnes: „Saista arī diplomātija, taču tādas īstas izpratnes, ko gribētu studēt pēc 12. klases, vēl man nav.”

Mārtiņam Skrickim atmiņā palikot brauciens uz Čehiju: „Tur ļoti saliedējāmies. Patī pilsēta šķita ļoti interesanta.” Mārtiņam šogad patīkot kultūra, pērn patīkusi matemātika un fizika. Šogad izvēlējies kārtot eksāmenu sociālajās zinātnēs: „Ja nu beigās izdomāju studēt tādu profesiju, kur tas noder? Variantu ir daudz. Apsveru iespēju studēt Jelgavā vai Rīgā.”

Daniels Gruntiņš uz vidusskolu atnācis no Alsungas pamatskolas. Mīļākais mācību priekšmets ir sports: „Ja būs iespēja, tad pēc skolas beigšanas varētu turpināt trenēties basketbolā. Un studēt arī iešu.”

Eduards Blūms ar klasesbiedriem daudz laika pavadot arī pēc stundām, piemēram, sportojot. Pats nodarbojas ar kīkboksu. Mīļākais mācību priekšmets ir dizains un tehnoloģijas, kurās kārtos arī eksāmenu: „Šogad varam darboties vairāk radoši, ir iespēja mācīties 3D modelēšanu.” Eduards vēl īsti nezina, ko darīs pēc 12. klases, taču varianti esot vairāki.

Amanda Gustovska
Evitas Slaviņas arhīva foto

„DimDari– vienīgais, īpašais un labākais kolektīvs”

Vārmes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs *DimDari* dibināts 2010. gadā. Kolektīvs aktīvi koncertējis gan Latvijā, gan arī starptautiskos festivālos Turcijā (2011), Zviedrijā (2017) un *Sudmalijās* (2019). *DimDari* bijuši Vispārējos latviešu Dziesmu un deju svētkos arī 2013. un 2018. gadā. Šogad novada skatē tie ieguva I pakāpi un 44 punktus. Vēl jāpiemin, ka tas ir viens no retajiem kolektīviem, kur puisi dejo vairāk.

VAJADZĪGS GRIBASSPĒKS

Kolektīva vadītāja Liene Belova pastāsta: „Neesmu kopā ar kolektīvu no pirmsākuma, jo tas dibināts pirms 13 gadiem. Es ar dejojājiem strādāju kopš 2019. gada oktobra, sanāk ceturrtā sezona, diemžēl pa vidu bija arī kovida pandēmijas laiks.”

Šodien kolektīvā dejo 17 dejojāji, sanāk astoņi pilni pāri, taču viens puisis paliek bez partneres. „Bet viņš strādā ārzemēs un pie mums uz dejošanu tiek reti. Mēs ļoti priecājamies, ka kopā ar mums ir tajās retajās reizēs, kad atbraucis mājās,” turpina L. Belova. „Kolektīvā vēl viens puisis ir ārzemnieks, bet viņš tiek biežāk uz mājām un kopā ar mums vairāk dejo.”

L. Belovai piedāvājums vadīt *DimDarus* nācis pēc Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas beigšanas, kur ieguvusi dejas un ritmikas skolotājas specialitāti. Ceļu uz mēģinājumiem Liene mēro no Kandavas, kas ir viņas dzimtā puse. „Piekritu strādāt ar kolektīvu, vēl dzīvojot Rīgā. Sākumā bija šaubas, kā visu varēšu apvienot un izbraukāt. Taču gribasspēks darboties bija lielāks par visu pārējo, tāpēc arī paliku kopā ar *DimDariem*.”

L. Belova kā deju pedagoģe strādā vairākos bērnudārzos un skolās. „Bet deju kolektīvs *DimDari* man ir vienīgais, īpašais un labākais,” viņa saka.

TĪKAMĀKĀ – INDUĻA ŽIGLIŅŠ

Šajā īsajā laikā padarīts daudz, un vadītāja var lepoties, jo Kuldīgas novada deju skatē *DimDari* ieguva pirmo pakāpi un 44 punktus. „Skatē kādas mazās lietiņas, nianses neizdevās tik, cik man būtu gribējies. Zinu, ka viņi var vēl labāk nodejot, bet satraukums dara savu. Es ar saviem dejojājiem lepojos. Man prieks, ka viņi nāk uz mēģinājumiem,” turpina L. Belova.

DimDariem no šī gada svētku repertuāra vislabāk patīkot *Kripu krapu dejā gāju Jāņa Kalniņa horeogrāfijā*. „Neskatoties uz šīm obligātajām repertuāra dejām, *DimDaru* dejas ir *Induļa žigliņš*, to viņi ir gatavi dejojot jebkurā koncertā, jebkurā laikā, kaut vai nakts vidū. Lai arī nav no tām vieglākajām, tā maniem dejojājiem ļoti patīk,” saka vadītāja.

Kolektīva plānos ir aizdoties ciemos pie draugiem un sadancoties kopējā koncertā. „Cenšamies sadraudzēties un mēģinām attiecības uzturēt draudzīgas, lai pēc tam aicinātu pie sevis deju kolektīvus. Vienmēr priecājamies, ja draugu

lokā uzrodas jauns kolektīvs.”

Saziņai tiek izmantota vatsapa grupa: „Kolektīvā vairāki pāri ir radnieki – brālēni, māsīcas, dejojot nāk arī ģimenes. Ir arī tādi, kas nāk vieni, viņiem otrā pusīte līdzī nepavelkas. Manuprāt, esam draudzīgs, aktīvs kolektīvs,” saka L. Belova. „Mums ir brīnišķīga koncertmeistare Inese Egle, viņa mūsu kolektīvā ienes lielu mieru un ļoti palīdz man ar savu darbu.”

UZ SVĒTKIEM – SAPOSUŠIES

Uz Dziesmu un deju svētkiem *DimDaru* dejojāji dosies saposušies jaunos tautastērpos. „Tie tapa ar novada pašvaldības atbalstu. Pie Liepājas šuvējam darinājām Ziemeļkurzeses lībiešu etnogrāfiskos tautastērpus. Tos jau iedejojām novada skatē. Skaisti izskatījāmies,” secina L. Belova. „Lībiešu tautastērpus ieraudzīju citiem kolektīviem koncertos. Iepatikās.”

Vadītāja atzīst, ka pēc novada skates iestājies lielāks miers, jāatkārto vien dejas, lai līdz jūlijam neaizmirstas: „Gaidot svētkus, uztraukuma man nav, jo zinu, ka tas mums būs liels piedzīvojums. Varēsim vēl vairāk saliedēties un iegūt fantastisku pieredzi. Mazajiem lauku kolektīviem ir jāstrādā un jācenšas vairāk, lai sevi pierādītu.”

UZVAR ERUDĪCIJAS SPĒLĒ

Pagājušajā gadā kolektīva dejojāji piedalījās bibliotekāres Edītes Krasnopas rīkotajā erudīcijas spēlē *Es mīlu tevi, Vārme*. „Teikšu godīgi, ka bijām sabijušies, jo nezinājām, ko gaidīt no pasākuma. Pretī mums stājās Vārmes pagasta amatieratrīs *Es un tu*. Man kā ne vietējai bija ļoti lielas bailes, jo

grūti atbildēt uz jautājumiem par pagastu. Tomēr beigās punktus savācām un uzvarējām,” saka L. Belova.

SAJUST, KA ESI VIENS NO...

Aija Zirne *DimDarus* dejo no kolektīva pirmsākumiem. Uz mēģinājumiem gājusi kopā ar dzīvesbiedru Ivaru Zirni: „Vīrs strādā ārzemēs, un viņam ir ierobežota tikšana uz mēģinājumiem, kādu laiku dejošanu bija pametis, bet tagad atsāka.” Aija bieži domājusi, kas tautas dejās viņu aizrauj: „Man šķiet, ka tā ir piederības sajūta savam pagastam, novadam. Dziesmu un deju svētkos izteiktas sajūtas ir par valsti, par latvietību. Stāvēt lielajā laukumā kopā ar visiem un sajūst to, ka esi viens no...”

Ar kolektīvu šie man būs trešie Dziesmu un deju svētki, bet dzīvē – piektie, jo uz tiem devos arī skolas laikā. Ar katru vecumu sajūtas ir citādākas. Nevar salīdzināt ar skolas laikā apmeklētajiem un to, kā ir tagad. Skolā vairāk liek braukt, bet apzinātā vecumā izjūtas ir citādākas, jo darām to, kas mums patīk.” A. Zirne atzīst, ka, uzvelkot tautastērpu, mugura un pleci iztaisnojas, galva paceļas uz augšu. Viņas sirdij tīkamākā dejas ir *Kad tie zēni prūšos gāja*, jo tā ir rakstura dejas, un to varot dejojot nenogurdama. „Lepojamies, ka novada skatē ieguvām pirmo pakāpi, jo visu laiku mainījās kolektīva sastāvs. Daudzi strādā dažādās pilsētās, savākties kopā nav viegli.”

Neiztikt arī bez kurioziem. Reiz kādā koncertā puisiem bikses šķukumā pārplisušas: „Mums mācīja, ka ar augsti paceltu galvu jānodejo līdz galam un jāizliekas, ka pastala nav atraisījusies, bikses

nav saplīsušas,” saka A. Zirne. „Pirms uzstāšanās vienmēr ir satraukums līdz brīdim, kamēr iziet uz skatuves. Aizkulisēs mums ir līdzī kārbīna ar citroniem, lai mute nepaliek sausa no uztraukuma.”

BIKSES IZIRST PA VĪLĒM

Kristīne Medne uz mēģinājumiem no Saldus brauc kopš 2013. gada. To darīt mudinājusi māsa. „Pirms tam nebiju nekur dejojusi, sāku no nulles. Nebija viegli. Redzot, kā to dara pieredzējušas dejojājas, man šķita, ka es nekad tik skaisti nedejošu. Ar laiku iemācās. Tagad jau ir tā, ka bez dejošanas nevaru,” stāsta K. Medne.

Arī viņai visvairāk patīkot dejas *Kad tie zēni prūšos gāja*: „Tā patīk lielākajai daļai no kolektīva, jo ir ar raksturu un ritmu. Sākumā ir puisi iznāciens, mūsējie to ļoti labi māc izspēlēt un paņemt skatītājus.”

Par Dziesmu un deju svētkiem K. Medne saka: „Tajos nokļūt jau gribējās skolas laikā. Visi brauc un dzied. Man nav dziedamās balss, pārdzīvoju, ka nevaru dziedāt skolas korī un braukt uz svētkiem. Deju kolektīva mūsu skolā nebija.

Šajā vecumā man šie būs otrie deju svētki, no iepriekšējiem vēl tagad spilgti atceros pēdējo koncertu, noslēgumu, kad tiek nesti karogi, arī *DimDaru*. Emocijas nevar aprakstīt. Arī sadzīviskais ir palicis atmiņā, jo gulējām Hanzas vidusskolas sporta zālē kopā ar vēl četriem Kuldīgas novada kolektīviem. Kopā dzīvošana beigās izvērtās par ļoti jauku pasākumu, savā starpā rīkojām atrakcijas, sacensības.”

Arī Kristīnei visspilgtāk prātā palicis gadījums ar saplīsušajām

biksēm: „Šo gadījumu laikam ilgi atcerēsimies. Iepriekšējos deju svētkos bija uzšūti jauni tautastērpi, ģenerālmēģinājumā puisiem izira bikses pa vīlēm. Ko darīt? Mēs, meitenes, sēdāmies un šuvām saviem puisiem bikses, lai nākamās dienas koncertā var kārtīgi dejojot. Tagad arī mums ir jauni tērpi.”

VĒL NAV IEDEJOTI

Signe Braslauska kolektīvā dejo no 2014. gada oktobra, bet viņas vīrs Valdis Braslauskis *DimDarus* ir no pirmsākumiem. „Aizgāju vīram līdzī uz mēģinājumiem, pirms tam nebiju dejojusi. Mācījos Saldus novada Jaunlūriņu pamatskolā un Brocēnu vidusskolā, neviens deju pulciņa nebija. Skolā primārās bija koku skates,” teic S. Braslauska.

Pirmos gadus dejojusi vienā pāri. „Šodien esam pieslīpējušies, bet sākumā bija visādi, aizejot mājās, bijām viens uz otru apvainojušies, jo mēģinājumā kāds bija izdarījis ko nepareizi. Vīram bija lielāka pieredze, pa reizei man aizrādīja. Tagad tā vairs nav, jo maz dejojām kopā vienā pāri.” No dejām S. Braslauskai vislabāk patīkot gan *Induļa žigliņš*, gan arī *Kad tie zēni prūšos gāja*.

Signei līdzī uz koncertiem vienmēr ir adata un diegs, arī saduramās adatas un kurpju spodrināmās: „Mums ir jauni tērpi, pirmo reizi ar tiem dejojām novada skatē. Teikšu tā, ka tie vēl nav iedejoti.”

Signes vīrs Valdis strādā Zviedrijā, un viņš atvaļinājumu jau pakārtojis Dziesmu un deju svētkiem. Dejo arī abu bērni: vecākais dēls Krišjānis – skolas deju kolektīvā *DimDariņi*, bet jaunākais dēls Rūdolfs – bērnudārzā.

Ceļā uz Dziesmu un deju svētkiem – Vārmes vidējās paaudzes deju kolektīvs *DimDari*: pirmajā rindā no kreisās – Aigars Magass, Toms Kiršteins, Mārtiņš Šmits, Madars Ēriks Mednis, Ivo Laumanis, Valdis Braslauskis, Mārtiņš Toms Mednis, Jānis Balcers, otrajā rindā – Una Poļanko, Inita Šmite, Sanita Andželika Ziediņa, Agita Nelsone, Liene Belova (vadītāja), Signe Braslauska, Aija Zirne, Kristīne Medne un Santa Fridrihsone.

Šūts – tas ir kas īpašs

Daudzpusīga, meistarīga un temperamentīga – tādu iespaidu par sevi rada Kuldīgas šuvēja INETA BĒRZUPA. Salons Planīcas ielā 1a saucas *Marionet*, taču Ineta nav cilvēks, kas bez ierunām pakļaujas citu gribai, – drīzāk viņa cenšas ar klientu atrast kopīgu valodu, lai abas puses iepriecinātu izcils rezultāts. „Es šuju pilnīgi visu. Un arī izšuju,” viņa īsi raksturo sevi. Šim darbam veltīts ap 20 gadu.

DARINA JEBKO

Īsta kuldīdzniece, uzaugusi četru bērnu ģimenē un jau bērnībā zinājusi, kas ir govys, dārza darbi un dabas tuvums, ģimeniskums un atbildība. Tolaik 3. (Centra) vidusskolā Ineta beigusi pamatskolu, Kuldīgas arodskolā apguvusi amata pamatus un pēc tam arodskolā Rīgā ieguvusi drēbnieces-modistes specialitāti, ko beigusi ar izcilību. Sūt sākusi uzreiz pēc tam, bet uzņēmums *Marionet* izveidots 2016. gadā. Viss vajadzīgais iegādāts par pašas nopelnīto, atbalstījuši arī vecāki un vīrs Nauris.

Ineta darina jebkādu apģērbu, un sieviešu tērpus viņas vājība ir tills, mežģīnes un pērles. Top arī personalizēti galda klājumi, gultas veļa vai somas, tiek izšūti vārdi, uzņēmumu logo un ornamentī. Klienti ierodas arī no Rīgas, Ventspils, Talsiem un Jelgavas. Ir radīti tērpi Kuldīgas kultūras centra sieviešu korim *Gaisma*, sieviešu ansamblim *Karameles*, bērnu ansambļiem *Konfektītes* un *Mazputniņi*, Brocēnu jauniešu korim *Sonate*. Zināmu drošību sniedz sadarbība ar bērnu apģērbu zīmolu *Tiny Bunny*. I.Bērzupa saņēmusi atzinību pasākumā *Kuldīgas novada uzņēmēju un amatnieku Gada balva 2017*.

„ES ARĪ GRIBU KĀ OMA!”

„Mamma mani veda sarīkojumu dejās pie skolotājas Noras Kareles. Viņa iemācīja sievišķību, graciozitāti, prasmi staigāt augstpapēžu korpēs, grāmatu uz galvas nesām, lai stalta stāja. Mamma strādāja tipogrāfijā, tētis – pastā, atalgojums nebija liels, bet dejās vajadzēja tērpus, un oma tos man šuva ar rokām, bez šujmašīnas! Stāvēju uz galda, oma gar mani darbojās,

un es domāju: „O, kā to var dabūt gatavu? Es arī tā gribu!” Pret savu omu Taisju Nazarovu es jūtu pietāti – viņa ir krieviete, cietusi Ļeņingradas blokādē. Mums skolā bija formas tērpi, bet uz klases vakariem oma vienmēr uzšuva man kleitu. Vēlāk to darīja ar rokas šujmašīnu *Singer*, strādāja arī naktīs. Redzēju, ka tas ir grūti, bet man patika. Skaistuma izpratne man nāk no bērnības. Saka: māksliniekiem raksturīgs bohēmisks bardaks. Bet man patīk kārtība, un šuvējas darbs prasa uzmanību, pacietību.

Kuldīgas arodskolā pedagogi bija ļoti labi: šūšanu mācīja Benita Asuma, izšūšanu – Lūcija Zahare. Omai piegrieztni nebija, bet es gribēju saprast, kā var šūt dažādiem cilvēkiem. Es biju mīlēts bērns, tomēr vecāki daudz ko no apģērba nevarēja nopirkt. Bet nu man tas bija! Tāpēc, ka pati uzšuvu. Tā interese radās vēl vairāk. Ārīju arī mammas vecās kleitas, jo audumus īpaši nevarēja dabūt. Skolotāja Asuma teica, ka man ir iekšā: kamēr citi šuva ko vienu, man jau bija gatavi trīs! Diplomdarbā, ko radīja uz mēles, man bija puķainas kļošanas ar saules griezumu apakšā! Tolaik ar kājminamo šujmašīnu arī izšuvu bērnu pūriņus veikalam *Madara*. Pateicu sev: „Man būs speciālā izšūšanas šujmašīna – es to nopirktšu!”

SĀKUMA KAPITĀLS – NULLE

„Jau Kuldīgas arodskolā uzrakstīju biznesa plānu, ka man būs savs salons. Tas vēl nebija mērķis, bet vīzija zemapziņā bija. 1996. gadā Kuldīgā apprecējos ar Nauri, nāka-

Kuldīgas apģērbu meistare Ineta Bērzupa: „Jā, šūts apģērbs iznāk dārgāk, bet, ja gribam domāt un dzīvot zaļi, tad cilvēks izvēlas mazāk, bet labāk. Tādai lietai ir arī emocionāla vērtība – šūts ir mīļāks, tuvāks.”

majā gadā piedzima dēls Rolands. Virietis jau vilka to mamutu uz mājām, bet es sapratu, kas ir mana profesija un ka neko citu nedarīšu. Sāku mājās šūt ar kājminamo šujmašīnu, šuvu tainus svārkus par vienu rubli. Jutu, ka tas iet. Tā jau ir tā mutes reklāma.

Bet tie nebija stabili ienākumi. Un uzreiz nav ne naudas, ne apņēmības, lai darītu ar vērienu. Tad strādāju Kuldīgā par pārdevēju Talsu gaļas veikalā, arī *Rimi*, bet vakaros un brīvdienās tik un tā šuvu. Darīju divus darbus, līdz dēls izskolojās. Četrus gadus biju vecākā bārmene *Klondaikā*. Vienīgais zaudējums: nakts darbā cieta veselība. Bet ieguvums no tā laika ir ļoti labs! Darbā ar klientiem izveidojās psiholoģiskais līdzsvars, un es piedalījos menedžmenta sapulcēs, kur mācījos, kā virzīt savu biznesu: uzrunāt klientus, reklamēt produkciju.

Baidījos, vai spēšu sevi nodrošināt. Sākuma kapitāls – nulle. Iesāku Mucenieku ielā kopā ar Ellu Kristovsku un Ievu Lubu – visas beidzām modelētāju skolu Rīgā un izdomājām atvērt salonu. Atceros: pirmo šujmašīnu *Čaika* uzdāvināja mamma ar tēti. Abas meitenes man kāzu kleitu šuva tā, ka dzirksteles lēca pa motoru ārā! Sākumā strādā-

ju ar sadzīviskajām šujmašīnām, jo rūpnieciskās nevarēju atļauties. Kā gads, tā šujmašīnu metu ārā... Ne-tur slodzi.

Pēc tam strādāju salonā Liepājas ielā, un Lieldienās apritēja gads, kopš pārjūrģojos uz Planīcas ielu. Tagad nāk tie, kuri meklē tieši mani. Es strādāju viena, bet patiešām varu būt lepna: man ir tik klientu, cik vajag, un viņi ir tik labi, cik laba esmu es. Varu ar viņiem būt es pati, un pēc divām kleitām svešs cilvēks jau ir savējais. Varam līdz kailai dvēselei pārrunāt, ko gribam noslēpt, ko izcelt.”

DABŪ TO, KO IZSAPŅOJIS

Ineta atceras: jā, bija laiks, kad lietotu vai jaunu apģērbu nopirkt kļuva daudz lētāk un pieprasījums pēc šuvēju darba saruka. „Tā ir joprojām. Katru gadu esmu mazliet bažīga, tomēr gads nāk ar jaunu pienesumu – tas rītenis griežas, bumba veļas, un ir tomēr tāds cilvēku kopums, kas šo pakalpojumu vēlas. Viena daļa nes apģērbu labot, jo neviens cilvēks nav pēc standarta. Bet tie manā darbā ir kādi 30 procenti. Un ir tā: atnes labot – vienreiz, otreiz, beigās grib uzšūt ko jaunu un saprot, kāds ir ieguvums. Ja ar meistarību izveidojas labas attiecības, ir āķis lūpā!

Vai tad nav dzirdēts: „Pilns skapis, bet nav, ko vilkt mugurā.” Daudzi veikalā pirktie apģērbi stāv skapī un ir uzvilkti varbūt vienreiz, jo cilvēks nevar ar tiem sadzīvot. Bet pie manis var dabūt tādu, kādu katrs grib. Uzšūtu apģērbu otram aizdot vai atdot ir grūti, jo valkātājs tajā jūt savu pienesumu: pats ir izdomājis modeli, izvēlējis audumu un krāsu, nācis uz laikošanu un bijis gatavs par rezultātu maksāt. Protams, tagad šūšana ir elitārs pakalpojums, un to var atļauties tie, kuriem ir stabili ienākumi. Un arī taupīgi cilvēki, kuriem vajag nevis desmit kleitas, bet trīs.”

JĀPROT SEVI NOVĒRTĒT

„Kovida laikā, kad darbs saruka uz pusi, es domāju: iešu algotā darbā – tur būs slimības lapas, atvaļinājums un citas sociālās garantijas. Bet atnāca kāda kliente, uzdāvināja man *zelta roku* (interjera dekoru – aut.) un teica: „Ineta, lūdzu, neej nekur citur! Ko es bez tevis darīšu?” Un tad smējos: „Nē, nu es taču esmu laba!” Klientes ir fantastiskas! Viņas mani spārno – bez viņām es būtu plinti iemetusi krūmos. Daru pēc labākās sirdsapziņas ar vislielāko centību. Katram jādara tas, kas viņam padodas. Es šūšu, kamēr redzēšu diegu, ko ievērt adatā.”

Izšūvumi: no personiskām dāvanām līdz uzņēmumu un iestāžu logo.

Sarkans komplekts: ar mežģīņu svārciņiem – svētkiem, bet, kad tos noņem, paliek koša kleita ikdienai.

Daļa no tērpiem Brocēnu jauniešu korim *Sonate*.

Dekoratīva ziedu piespraude vedējmātes tērpiem – tas meistarei bijis pārbaudījums.

Ineta atklāj: „Svētku tērpi ļauj man pacelties citā dimensijā. Rezultāts liek ķermenim vibrēt, un arī sievietei pie spoguļa aizraujas elpa. Tas ir fantastiski! Tā man ir dubulta alga.”

Izzināt katru cilvēka būtības šķautni

„Mākslai nav jāglauza pa spalvai, tai nav jābūt ērtai, tai jāaicina paskatīties dziļāk, kas ne vienmēr ir viegli, skaisti, estētiski. Tikai zem spiediena mēs pa īstam maināmies,” atklāj bijusī kuldīdzniece, dramaturģe, prozaiķe, tulce un pasākumu organizatore LĪVA EGLĪTE. Šādu secinājumu viņa guvusi pērn pēc pirmās pašas veidotās dramaturģijas performances *Atgriez sevi no manis*.

Līva dzimusi Rīgā, uzaugusi Kuldīgā, nu atkal atgriezusies Rīgā. Studējusi dramaturģiju Latvijas Kultūras akadēmijā. Kopš 2014. gada Latvijā darbojusies labdarības akcijā *Zvaigzne austrumos*, nogādājot kurpju kastē iesaiņotas dāvanaņas karadarbībā cietušajiem bērniem pasaules karstajos punktos. Šobrīd tulkošana ir Līvas pamatdarbs: „Sadarbojos ar vairākām augstskolām, to asociācijām un tulkoju lekcijas no angļu valodas. Viena no tām – Latvijas Profesionālā psihologu asociācija, kas rīko tiešsaistes un klātienē lekcijas. Paraleli tam organizēju dažādus pasākumus Rīgā. Šobrīd vairāk rīkoju izaugsmes un iedvesmas pasākumus sievietēm, šad tad arī jauniešiem.”

NO DRAMATURĢIJAS UZ PROZU

Agrāk Līva rakstījusi kino un teātra scenārijus, taču nu to vairs nedara dažādu iemeslu dēļ: „Tas ir ļoti garš un ilgs process. Kaut gan pricējās, ka pēdējos gadus kino industrija Latvijā ir attīstījusies, filmu ražošana un izplatīšana notiek daudz straujāk.” Nu Līva savas sajūtas un domas izpauž prozā, rakstot īsstāstus: „Esmu pabeigusi divas prozas meistarklases Latvijas Literārajā akadēmijā. Divi stāsti ir pabeigti, top trešais. Tēmas ir dažādas. Pirmo uzrakstīju par jauna cilvēka un viņa personības apzināšanos. Stāsta galvenajā lomā ir kāds puisis, vidusskolnieks, kurš vēl tikai cenšas saprast savu vietu sabiedrībā un draugu grupā, ceļā sastopot dažādus izaicinājumus.”

„Tādai vienai mūzai, kas atnāk un pāriet, neticu. Jābūt atvērtam pret sevi, vidi apkārt, un tad iedvesma radīsies.”

Otrais stāsts *Starp divām naktīm* ir par pieauguša cilvēka nevēlēšanos ieskatīties sev acīs, ieraudzīt savu melnumu, gļēvumu un vājumu, nespēju uzņemties atbildību par savu dzīvi. Tas ir par vēlmi būt svarīgam, pamanāmam un īpašam citu acīs, neredzot, cik patiesībā mazs un iestīdījis viņš ir pats savā šaurajā pasaulē, kur pie viņa mazuma vainīgi ir visi citi, bet tikai ne viņš pats. Un tas jau arī ir viens no mākslas uzdevumiem – runāt ne tikai par skaisto, bet arī to melno un mazo, kas mūsos katrā ir, par spēju ieraudzīt savus *ta-rakānus*. Ceru, ka pēc kāda laika pirmie stāsti tiks publicēti, tos varēs izlasīt elektroniskā formātā.” Tālāk plāns esot vairākus stāstus apvienot taustāmā formātā.

Performancē *Atgriez sevi no manis*. Apmeklētāji, reaģējot uz Līvas Eglītes pierakstītajām domām, mākslinieci atgriez no burbuļu plēves.

APZINĀTIES SAVU SPĒKU

Iedvesmu stāstiem Līva smeļas no vides sev apkārt: „Tie ir tādi kā impulsi, kas rodas, piemēram, no rīta pieceloties, pirms prāts piesārņots ar ikdienas rūpēm. Vai pēc kādām diskusijām, interesantiem dzirdētiem viedokļiem, apspriestām tēmām, kas pēc tam savērpjas vienā tēlā. Iedvesmu dod viss, kas ir ap mani, – cilvēki, daba. Reizēm arī, pašai lasot kādus darbus, izkristalizējas kāda jauna tēma. Taču lielākoties mana iedvesma ir dzīve kopumā. Tādai vienai mūzai, kas atnāk un pāriet, neticu. Ja katrs nu gaidīsim to vienu mūzu, tad neko beigās arī neizdarīsim. Jābūt atvērtam pret sevi, vidi sev apkārt, un tad iedvesma radīsies.”

Viena no tēmām, kas likusi Līvai aizdomāties kopš kara Ukrainā: „Kas ir brīvība, un ko tā nozīmē mums katram? Kur tai ir robežas? Un cik lielā mērā brīvība ir atkarīga no mijiedarbības ar citiem? Kā to izpaust, neapspiežot, cienot citus? Man brīvība ir apzināšanās, kas es esmu. Esmu kristīgs cilvēks, un man svarīgs ir Dievs. Man svarīgi ir zināt, kas es esmu Dievā. Zināt, ka Dievs mums katram ir devis brīvību, kurā staigāt. Katrā cilvēkā ir lielāks potenciāls, nekā viņam šķiet. Katrs spējams izdarīt tik daudz! Bet to neapzināmies. Sevišķi mēs, latvieši, savā mentalitātē bieži domājam, ka neko nevaram, un tāpēc neuzdrīkstamies, tā staigājot apkārt kā mazi ciniņi. Galva ir jāpaceļ un jāpaskatās augšup – tikai tā varam ieraudzīt to, cik liels spēks ir mūsos.”

ĻAUTIES PROCESAM

Pērn Līva Rīgā, kultūras telpā *Diagonāle*, veidojusi pirmo dramaturģijas performanci. „Kad mācījās Kultūras akadēmijā, mani ļoti

aizrāva lekcijas par pasaules teātra vēsturi. Lekcijās toreiz stāstīja par vācu horeogrāfi Pīnu Baušu, no kuras vēlāk ļoti iedvesmojos. Viņa veidoja baleta izrādes, trupā ņemot dažādas meitenes, spītējot vispārpieņemtajiem standarta noteikumiem, kādām tām būtu jābūt. Tolaik meklēju kasetes no viņas deju izrādēm, skatījos. Studijas beidzu, nāca citi darbi, taču ik pa laikam nodomāju – kādu performanci taisītu es? Pērn uz ielas nejauši satiku kursabiedru un izteicu ideju, kas man kādu laiku nelika mieru. Viņš atbalstīja, sakot, lai tikai daru, iedošot man telpu un laiku kultūras telpā *Diagonāle*.”

Performance *Atgriez sevi no manis* ir par viegluma, vienreizības, ļaušanās, spēles prieka atgūšanu, ar mērķi būt uz vietas – šeit un tagad: „Es pēc dabas esmu ļoti orientēta uz mērķa sasniegšanu. Bieži neizbaudu pašu procesu līdz tam. Laikā, kad tapa šī performance, man dzīvē bija zudis šis ļaušanās prieks. Atceros, ka, studējot dramaturģiju, nekādi nevarēju tikt pāri *child writing* posmam – kad raksti visu, kas nāk prātā, nepiešlēdzot kritisko domāšanu. Tikai pēc tam pārļausot, vajadzēja ieviest korekcijas. Es nekad to nevarēju. Es laboju uzreiz, jo tik ļoti redzēju visas neprecizitātes un visu, kas man nepatīk. Neatļāvu sev kļūdities, nevarēju pieņemt, ka man būs jālabo pašai sevi. Man vajadzēja visu kontrolēt – jo tā ir drošāk, ērtāk un pareizāk. Nolēmu beidzot uzrakstīt visus vārdus, kas nāk prātā, līdz impulss beigsies. Tā tapa vakarā, kad biju atgriezusies no izrādes *Keruaka ceļš*. Tā bija ļoti atklāta un tajā pašā laikā iedvesmojoša. Tajā vakarā piesēdos pie galda un uzrakstīju 1094 vārdus. Tobrīd pati nevarēju

Līva Eglīte prozas meistardarbnīcas noslēguma pasākumā, lasot savu otro prozas stāstu *Starp divām naktīm*.

„Galva ir jāpaceļ un jāpaskatās augšup – tikai tā varam ieraudzīt to, cik liels spēks ir mūsos.”

aptvert, no kurienes tie vārdi man ir nākuši. Sākotnēji likās, ka tas ir kaut kas drausmīgs – tik atklāts un trausls, ka gribas izdzēst, taču, no otras puses, saprotu, ka nedrīkstu to darīt, ka man jāļaujas šim impulsam. Gan tam priekam, gan tām šausmām, kas no manis nāk. Daļu no tā man pašai bija neērti rakstīt. Tie bija gan ļoti personīgi dziļi, gan ikdienišķi un smieklīgi vārdi, teikumi.”

„Sabiedrība visiem spēkiem cenšas iestāstīt – tev vienmēr jābūt stipram un varošam, lai gan esam arī vāji un ievainojami. Un no tā nevajag kaunēties!”

ATKLĀT SEVI VISU

Performance notikusi tumšā telpā. Uzrakstītos vārdus Līva ierunājusi, tie rādīti uz ekrāna: „Pati biju viscaur ieģūta burbuļu plēvē. Notīta nebija tikai mute, lai varu elpot. Uz zemes bija izmētātas šķēres. Man bija svarīgi, lai performancē piedalās cilvēki, ar kuriem nekad agrāk neesmu bijusi nekādā kontaktā, lai viscaur ir šī vienreizība, ļaušanās. Gaismotāji, mūziķi (saksofonists un akordeonists, kas likās muzikāli ļoti neierasts tandēms), fotogrāfs un video operatori arī viens otru nepazīna. Nezināju, ko no viņiem sagaidīt, arī nekādas norādes nedēvu. Tikai teicu: „Ļaujieties procesam, es jums uzticos.” Gaismotājs izvēlējās gaismu pēc savas interpretācijas, mūziķi spēlēja, reaģējot uz vārdiem, ko dzird performancē.

Ja apmeklētājiem bija kāda veida reakcija uz dzirdētajiem vārdiem, viņi varēja nākt un mani no burbuļu plēves atgriezt. Pirmās minūtes neviens netuvojās. Pēc kāda brīža sāka nākt pa vienam, un tad vienā brīdī pēkšņi saskrēja vesels bars un sāka mani griezt vaļā no visām pusēm, līdz sēdēju puskaila un redzēju savu publiku. Pa vidu šiem vārdu blokiem ik pa laikam bija divu minūšu pauze jautājumiem. Sākotnēji man neuzdeva jautājumus par dzirdētajiem teikumiem, bet gan par mani. Kāds kungs jautāja: „Kas tu esi?” Bija arī vairāki neērti jautājumi. Kāda sieviete pēc performances pienāca pie manis raudot un vaicāja: „Kāpēc tu esi tik atklāta? Ko tas līdz būt tik atklātai citu cilvēku priekšā?” Teicu, ka tas arī ir tas, ko vēlējos, – būt tādai, kāda esmu, arī ļauties būt ievainojamai. Manuprāt, mūsdienu sabiedrība to visiem spēkiem cenšas izskaust un notuēt, stāstot – tev vienmēr jābūt stipram, varošam, lai gan mēs esam arī vāji un ievainojami. Un no tā nevajag kaunēties, tā arī ir daļa no mums! Beigās šī sieviete raudot pateicās man par uzdrīkstēšanos būt pašai un atzina: „Es nekad, šķiet, pret savu ģimeni neesmu bijusi līdz galam patiesa.”

Līva drīz pēc tam saņēmusi piedāvājumu atvest performanci arī uz Liepāju, taču atzinusi, ka tas jau no sākuma bijis paredzēts kā vienreizējs pasākums un tam iet cauri vēlreiz negribētu. Šovasar plānota nākamā performance, šoreiz – vairāku stundu garumā, un tā būs skatāma gan klātienē, bet sīkāk gan viņa vēl neko neatklāj.

Amanda Gustovska
Līvas Eglītes un
Marijas Mežotes arhīva foto

SARUNA AR JUBILĀRI

Sasniegt daudz un tēmēt augstu

Kuldīdzniecei Kristīnei Grīnbergai 30. aprīlī apritēja 21 gads. Tas pagājušajā nedēļā nosvinēts Nīderlandē kopā ar Erasmus+ apmaiņas studentiem no dažādām valstīm, iepazīstinot ar latviešiem raksturīgo svētku ēdienu – rasolu.

STUDĒ UN DARBOJAS
VĒSTNICĪBĀ NĪDERLANDĒ

Kristīne studē starptautiskās attiecības – Eiropas studijas – Rīgas Stradiņa universitātē (RSU) un no šī gada februāra līdz jūlijam devusies apmaiņas programmā uz Nīderlandi. Tur Hāgas Universitātē (*The Hague University of Applied Sciences*) viņa mācās studiju programmā *Eiropas studijas*. „Atbraukšana un dzīvošana man bija jānokārto pašai. Lielākais izaicinājums bija izprast, cik un kur jāierodas, jo Nīderlandes laiks par stundu atšķiras no Latvijas laika. Hāgas studentu mājās bija konkrēts laiks, kad jāpiesakās uz istabiņu. Laiku nesajaucu un pēdējā brīdī paspēju pieteikties uz pēdējo brīvo istabiņu!” Studentu dzīvojamās telpas atrodas divos 23 stāvu augstos torņos: „Tur katram no mums ir divu vai trīs istabu dzīvoklis. Es dzīvoju kopā ar divām meitenēm no Kanādas un Spānijas. Mums kopā ir ļoti interesanti.”

Šobrīd Kristīne ir praksē Latvijas vēstniecībā Nīderlandē: „Tā ir lieliska iespēja iepazīt visu to, par ko līdz šim biju mācījusies RSU un mācos šobrīd. Piemēram, pirmdienā man ir lekcija par ķīmiskajiem un kodolieročiem, savukārt otrdienā jau dodos uz vēstniecību un strādāju ar dokumentiem par šo pašu tēmu, tostarp izzinu Nīderlandes skatījumu par šīm tēmām, varu apskatīt arī šajā jomā veiktos

pētījumus. Teoriju varu tūlīt saistīt ar praktisku pielietojumu. Vēstniecībā daru vēl dažādus mazus darbiņus, piedalos starptautisko organizāciju tiešsaistēs. Nesen man tika uzticēts sagatavot dokumentus saistībā ar vietējās krimināltiesas darbu Latvijas tieslietu ministrei Inesei Lībiņai-Egnerei. Pati personīgi paspēju viņai roku, kopā uztaisījām pašbildi. Tas man bija patīkams pārsteigums. Apzinājos, ka arī tik nozīmīgi cilvēki mani vērtē kā līdzvērtīgu, lai gan esmu vien praktikante.”

AR RASOLU UN KARAĻA
JUBILEJAS BALLĪTI

Pērn Kristīne jubileju pavadījusi, vērojot saullēktu Ķemeru tīrelī. Pirms tam viņa pasūtījusi lielo svētku torti, kuru svētku rītā vedusi sev mīļiem cilvēkiem: „Katram personīgi aizvedu kūkas gabaliņu, pateicoties, ka šis cilvēks ir manā dzīvē.” Viņa secina: kaut vai neliela savu svētku atzīmēšana rada pozitīvas emocijas, paceļ uz augšu. „Šajā dienā jubilāram ir jājūtas īpašam. Es šo sajūtu radu pati sev – tā, kā es vēlos konkrē-

tajā gadā justies.” Šogad svinības notikušas Hāgā, pašas mājvietā: „Nedēļu pirms dzimšanas dienas domāju, ka nesvinēšu, ka viena došos ceļojumā, taču tad ar Erasmus meitenēm nolēmām uztaisīt branču. Galdā cēlu latvisko rasolu. Jau no februāra visiem te stāstu, ka tas ir ēdiens, ko mēs ēdam svētkos, un beidzot to arī pagatavoju un devu degustēt.” Rasolu gaviļniece pasniedza draugiem no Kanādas, Spānijas, Grieķijas, ASV un Dienvidkorejas. Pēc branča visi kopā devušies uz Leideni atzīmēt

Gaviļniece Kristīne Grīnberga (pirmā no kreisās), svinot dzimšanas dienu Nīderlandē kopā ar Erasmus+ studentēm – Andreu un Paulu no Spānijas, Kamrīnu no Kanādas un Delaniju no ASV.

Karaļa dienu, kas ir karaļa Vilema Aleksandra dzimšanas diena: „Tā ir oficiāla brīvdiena, kad visi ģērbjas nacionālajā valsts krāsā – oranžajā – un ballējas. Šajā dienā atļauts tirgot visu, kas tev pašam nav vajadzīgs. Šīs mantas izklāj uz oranžiem galdautiem un pārdod turpat uz ielas.”

PERSONĪGI,
MAZI PĀRSTEIGUMI

Gaviļniecei visvairāk iepriecina personiskas dāvanības, kas sarūpētas no sirds: „Man prieku sagādā pats svētku gatavošanās process un kopā būšana. Dāvanas nekad nav bijusi galvenā svētku sastāvdaļa. Arī šogad, kamēr griezu vārietos kartupeļus, meitenes jau ieradās pie manis, gatavojoties Karaļa dienai. Ļoti novērtēju, ja cilvēki, kuri mani labi pazīst, ir piedomājuši un sagatavojuši ko ļoti personisku, kas viņiem ar mani asociējas.”

Par aizgājušo dzīves gadu Kristīne teic: „Man paliek vien 21, taču daudzus mērķus jau esmu piepildījusi, tostarp aizbraukusi programmā Erasmus+, dzīvoju patstāvīgi citā valstī, un tas man liek apzināties, ka varu daudz vairāk, nekā par sevi domāju agrāk. Nākamā gada galvenais mērķis ir pabeigt universitāti.”

Amanda Gustovska
Kristīnes Grīnbergas
arhīva foto

DIVI PAR VIENU

Kas ir radošums?

Tā nav tehniska lieta

Girts Krūmiņš, aktieris, kurš dzīvo Kuldīgā:

– Radošumu izprotu tā: gan kā cilvēks, gan kā aktieris sevi nebremzēju un nebaidos izpaust visdažādākajos veidos. Nekad jau nevar zināt, kas tev var atnākt no izpaušmēm un piedāvājumiem. Ja man kaut ko piedāvā no citām sfērām, intuitīvi jūtu, vai man vajag piedalīties vai ne. Man interesē dažādi piedāvājumi, kas ļauj sevi atklāt pilnīgi citādāk. Tā ir interesantāka dzīve. Galvenais – nenoslēgties un riskēt. Manuprāt, radoša cilvēka iezīmes ir interese par dzīvi, patika pret cilvēkiem un vēlme ar viņiem sarunāties. Radošu darbu darot, ir gandarījums, tikai tas radošais darbs tiešām ir jāizdara. Man šobrīd dzīvē ir tikai radoši darbi, un man ir liels prieks – jūtos piepildīts ar pamatīgu spēku un jaudu. Radošumu jau bērnībā veicina vide, kas ir apkārt,

cilvēki, kuri rāda piemēru. Man ir laimīgie, jo bērnībā apkārt bija brīnišķīgi cilvēki. Radošumu mākslīgi uztrēt nevar, tā nav tāda tehniska lieta. Tas var parādīties visnegaidītākajos veidos, jo tā ir tā pati interese par dzīvi, tam nav jāizvērsas par kaut kādu gala produktu. Tas ir piedzīvojums, kas personīgajā dzīvē var būt ļoti nozīmīgs. Radošums nozīmē to, ka izpētu savas robežas un atklāju sevi no jauna, pārdzīvoju sāpes un priekus. Tas ir tā, kā dzīvot dzīvi, nebaidīties, lai kāda tā būtu, – priecīga vai skumīga. Manā profesijā radošums ir nepārtraukti nepieciešams. Ja strādātu tādu darbu, kas nav saistīts ar mākslu, radošums man izpaustos kaut kādā citādākā veidā, nezinu, kādā. Man noteikti būtu grūti samierināties ar vienmuļību. Meklētu veidus, kā atrast kaut ko sev interesantu. Agrāk likās, ka radošuma obligātai sastāvdaļai būtu jābūt mokām un grūtībām, bet pēdējie divi darbi, kas man bijuši, – izrādes *Kaimiņš* un *Vientuļās planētas sala* –, nav bijuši mokoši, bet aizraujoši.

Mazais urdītājs, kas liek darboties

Dagnija Grundberga, Rudbārzu bibliotēkas vadītāja, fotokluba *Divas upes* dalībniece kopš tā dibināšanas:

– Radošums ir ļoti plašs jēdziens, jo radošs ir ne tikai mākslinieks, bet tādām jābūt arī inženierim. Radošums ir spēja radīt ko jaunu, būtiska ir deģme un ieinteresētība darboties, lai rastu risinājumu. Atrast un ieraudzīt no jauna vai cita skatu punkta. Radīt tieši no savām sajūtām un redzējuma. Radoša cilvēka iezīmes ir brīvība domāšanā un darbībā, ļaušanās un uzticēšanās savām sajūtām, spēja pieņemt citādo un dažādo, izpaust sevi, ģenerēt, realizēt jaunas idejas un pieejas. Domāju, ka radošs darbs pārsvarā dod gandarījumu, jo jau pašā procesā, kad kaut kas top, ir idejas un vīzijas, ir gandarījuma klātesamība. Tas gan nenozīmē, ka tas vienmēr ir viegli, iecerētais var arī nedoties rokās. Tomēr radošā darbībā ir tas mazais urdītājs, kas liek darboties. Stāsts ir vairāk par procesu. Protams, gandarījums ir arī

par rezultātu, bet man liekas, ka process radošam cilvēkam arī ir svarīgs. Radošumu veicina vēlme darboties, meklēt un atrast, kā arī vide, sajūtu un domu draugi, mīlestība. Domāju, ka radošums ir vai nu dabas, vai Dieva dots. Citam vairāk, citam mazāk, kaut gan tie, kam jau dots radošs skatījums uz dzīvi, nezinu, vai spēj pasauli citādāk uztvert. Tas, vai viņi spēs realizēties, gan ir atkarīgs no tā, vai tas dabas dotais potenciāls tiks darbojoties attīstīts un izkopts. Jebkas, kam veltām uzmanību, attīstās un pieaug. Treniņi un centība noteikti dod rezultātus. Jebkurš darbs, kas darīts ar radošu pieeju, noteikti ir labāks, nekā rutīnā darīts, bet ne visi mēs to spējam. Fotografija ir viena no radošajām izpaušmēm. Protams, bibliotēkā, kur ikdienā jāstrādā ar cilvēkiem, radošums ir tikai pluss, piemēram, veidojot izstādes un dažādas darbnīcas. Var būt brīži, kad radošums ir arī mokas, bet, manuprāt, tam nevajadzētu būt pastāvīgi un ilgtermiņā. Tad gan būtu jādomā, kur būtu labāk darboties bez mokām un gūt gandarījumu. Jauki, ja to izdodas atrast!

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš
Girta Krūmiņa un
Dagnijas Grundbergas arhīva foto

Skrundas ceriņi kā vienmēr plaukumā

Atceries?! – ar tādu uzsaukumu pensionāru klubs *Skrundas ceriņi* 4. maijā 14.00 kultūras namā svinēs 20. jubileju. Kopīgu piedzīvojumu bijis tik daudz, un seniori joprojām ir gan tik kustīgi, gan lustīgi. Savukārt rudenī, kad jubilejas gads tuvosies beigām, būs balle kultūras namā.

„Lai visiem laba veselība! Tad prieks darboties un būt kopā nerims. Lai miers virs zemes un debesis gaišas – tad ceriņi plaukstoši būs,” novēlēja Inta Rotbaha.

„Mēs jau ejam visur, kur tik kas notiek!” smeja Gita Johansone. Irēna Rusakova piebilst: „Un, ja nenotiek, tad noorganizējam paši.”

„Apsīkt nedrīkst – jāturpina būt aktīviem visās lietās. Nedrīkstam pievilīt draugus un atbalstītājus,” teic pensionāru kluba *Skrundas ceriņi* prezidente Velga Bartašus.

VIZĪTKARTE

Pensionāru klubs *Skrundas ceriņi*

- Dibināts 2003. gada 19. martā, kopsapulcē piedalījās vairāk nekā 60 skrundenieki.
- Lai gan oficiāli netika pārreģistrēts par biedrību, *Skrundas* pusē tā joprojām ir lielākā un aktīvākā sabiedriskā organizācija.
- Dalībnieku skaits mainīgs: labākajos gados vairāk nekā simt, pašlaik ap 70, un vairāk nekā puse darbojas par spīti ievērojamajam gadu skaitlim.
- Pirmā prezidente bija Irēna Jeromanova-Vizla. Turpinot viņas sāktās tradīcijas, vadības grožus pārņēma Dzidra Ansone, Dzidra Kārliņa, Guna Rūsīte, Dzidra Vjakska. Šobrīd tie ir Velgas Bartašus rokās.
- Seniori iesaistās gan *Skrundas* kultūras dzīvē, gan attīstībā un labiekārtošanā.
- Klubam ir spēcīgas tradīcijas: senioru diena, dārza svētki, ik pusgadā jubilāru sveikšana u.tml.
- *Skrundas ceriņi* dzīvo spēcīgus asnus daudzās jomās. Pašdarbībā ir divi pilngadīgi bērni: koris *Skrunda* (sākumā nokristīts par *Novakaru*) un senioru deju kolektīvs *Virši*. Abi šogad nopelnījuši ceļazīmi uz Dziesmu un deju svētkiem.

Ekskursijās seniori izbraukājuši visu Latviju un arī mājās interesējas par jaunumiem tūrismā – pagājušajā gadā *Andžēnu stacijā*.

Stādot kokus Likteņdārzā 2013. gadā.

Gadu gaitā biedru skaits mainījies, un vienubrīd *Skrundas ceriņi* uzplaukuši pāri simtam. Tagad klubīšs apvieno kādus 70 seniorus, taču draugu loks ir krietni plašāks – uz pasākumiem sarodas no pagastiem un pat citiem novadiem. Biedrības valdē darbojas deviņi cilvēki, kuri tiekas mēneša pirmajā trešdienā, pārrunā aktuālo un plāno pasākumus. Vecuma cenza neesot – varot piedalīties arī tie, kuri vēl nav tikuši pie valstī noteiktā pensionāra statusa. Lielai daļai ir virs 80 gadiem, taču tāpēc viņi nejutās veci un nespējīgi. Vienīgais, kas traucē darboties ar pilnu švunku kā jaunībā, ir gadu nastas pabojātā veselība.

TOREIZ MARTĀ

Skrundas ceriņu oficiālā dzimšanas diena ir 2003. gada 19. marts, bet aizmetņi radās jau kādu laiku iepriekš. Grozījās pa *Skrundu* aktīvi pensionāri, piedalījās pasākumos, līdz nolēma turpmāk ar savām ierosmēm iet zem viena karoga. Vispirms kādreizējā skolotāja Irēna Jeromanova 11. martā sapulcēja topošās organizācijas šūniņu. 19. martā dibināšanas sapulcē sanāca 64 skrundenieki. Par prezidenti viņi iecēla I. Jeromanovu, ievēlēja 15 cilvēku padomi, kurā katrs tika pie kāda amata administratīvā, saimnieciskā, izglītības, sociālā, kultūras vai citā jomā. Apstiprināts pasākumu plāns pirmajam pusgamam.

VIEKBALSĪGS LĒMUMS

„Tā lieta bija nopietna,” noteic Inta Rotbaha, kas visus gadus kārtīgi pildījusi sekretāres pienākumus. Arī turpmāk sapulces un citi pasākumi ir dokumentēti, un 20 gados izveidojusies bieža hronika. To papildina fotoalbumi. Jau dibināšanas reizē vienojušies par nosaukumu. „Kādreiz *Skrunda* bija ceriņu pilsēta – tie krāšņi ziedēja un smaržoja visos dārzos, ielas malās. Pilskalns viscaur noaudzis. Nezinu, kāpēc tagad, trošuārus būvējot, tos izcērt. Tik daudz vairs nav. Bet toreiz bija un nevajadzēja gari prātot un strīdēties, kas labākskan. Vienbalsīgi nolēmām, ka jāsaucas par *Skrundas ceriņiem*.”

Bez cerības nevar

BEZ CERĪBAS NEVAR

Kādreizējā kultūras darbiniece Gita Johansone (skaitoties klubīņa prezidentes padomniece kultūras organizatoriskajos jautājumos) piebilst: „Tāpēc jau 4. maijā

pasākumu nosaucām par atmiņu pēcpusdienu, lai atcerētos, kā reiz bija. Man ceriņi saistās arī ar cerību. Cilvēks bez tās nevar. Ceriņi simbolizē *Skrundu*, pavarasari, un cerēt var vienmēr.” Gita klubīņam pievienojusies tad, kad saviesīgā pasākumā uzaicināta čigānietes lomā pazīlēt nākotni. Līdz tam neesot gadījies ne kafijas biežumos, ne zvaigznēs parēgot, ka te būs tik daudz jauku un radošu cilvēku. Nu jau viņa ir biedre piecus gadus, kaut pensijas vecums vēl nav sasniegts.

UZ VISĀM PUSĒM

Lieki taujāt par cerību piepildīšanos – tas redzams pēc biežās hronikas un fotoalbumiem. Iesirmie skrundenieki piedalījušies pašdarbībā, braukuši pie kaimiņiem, apmeklējuši teātra izrādes

Rīgā un Liepājā, devušies ekskursijās pa visu Latviju, tostarp bijuši uz patruļkuģa *Skrunda* klāja, piedalījušies pilsētas labiekārtošanā un stādījuši kokus Likteņdārzā, rīkojuši ziedu un rokdarbu izstādes, organizējuši Dzejas dienas, kopuši kapus un greznojuši Lēnu baznīcu, kopā mācījušies ievākt tējas un apieties ar datoru, palīdzējuši sociālajā aprūpē, iesaistījušies arī politiskās akcijās. Un tā bez gala joprojām.

BEZ LIMITA

„Tas ir mīts, ka pensionāriem daudz brīva laika,” teic Irēna Rusakova. „Pietrūkst visam, par ko prātoju tad, kad vēl strādāju. Domāju: pienāks pensija, tad nezināšu, kur aiz gara laika likties. Tas laikam ne no gadu skaita, bet interesēm atkarīgs.”

KUR TIK KAS NOTIEK

„Ejam visur, kur vien kas notiek un mūs sauc, – reizēm arī tad, ja nesauc,” nosmeja G. Johansone. „Pēc kovida likās, ka cilvēki mājās iesēdušies, bet ne mūsējie. Pašdarbībā tieši seniori dūšīgi noturējušies. Tagad ir straujš laiks, un daudz mainījies arī mūsu darbībā. Turpinām apgūt dažādas prasmes, gaidām savā pulkā jaunus biedrus – nav obligāti jābūt senioram vai kluba biedram. Galvenā ir vēlme būt aktīviem.”

Tagadējā prezidente Velga Bartašus piebilst, ka apsīkt nemaz nedrīkst. Kaut vai draugu dēļ vien, un to skrundeniekiem ir ļoti daudz: seniori Aizputē, Alsungā, Kuldīgā, Pampāļos, Novadniekos, Zaņā, Ezerē un Nīgrandē.

ATCERAS PREZIDENTES

Irēna Jeromanova-Vizla:

– Kad pirms 20 gadiem aizgāju pensijā, uz mirkli likās, ka dzīve apstājusies: nekur nav jāiet, nekas vairs nav jādara. Bet darboties gribējās. Līdzīgi bija vēl vairākiem vienaudžiem. Tā sākām pulcēties un dibinājām pensionāru klubīņu. Izveidojām kori, deju kolektīvu. Drīz pēc tam pārcēlos uz Vidzemi, tomēr saite ar *Skrundas ceriņiem*

nepārtrūka. Priecājos – klubīšs visus šos gadus tik dūšīgi turējies!

Dzidra Ansone:

– Visas atmiņas ir tikai skaistas, jo *Skrundas ceriņi* man vienmēr ir jauka būšana kopā ar darbīgiem cilvēkiem atpūtas brīžos, parunāšanās ar vienaudžiem, iespēja iziet sabiedrībā, nevis sēdēt mājās četras sienās. Kādreiz daudz braucām ārpus

Skrundas: uz teātriem, ekskursijās. Arī saimnieciski darbojamies – palīdzējām kultūras namam izstādes ierīkot, ciemiņus uzņemt, zupas vārījām, tāpat pilsētas labiekārtošanā, sakopšanas talkās piedalījāmies. Mums, astoņdesmitgadniekiem, nu pienācis ballēšanās vecums. Tagad lai darbojas tie jaunie, kam ir sešdesmit un septiņdesmit!

Guna Rūsīte:

– *Skrundas ceriņi* vispirms asociējas ar sirsnīgiem, atsaucīgiem, darbīgiem un izpalīdzīgiem cilvēkiem. Pasaulē notiek visādas lietas, bet mūsu senioros tas nav nomācis degsmi darboties, lai būtu labāk.

Dzidra Vjakska:

– Es savu dzīvi bez *Skrundas ceriņiem* un deju kolektīva *Virši* nevarētu iedomāties.

Nezinu, kur ietu un ko darītu. Iestājos jau diezgan agri, vēl nesasniedzot pensijas vecumu, un biju viena no jaunākajām. Dibinājās deju kolektīvs, un automātiski nokļuvu klubīņā. Citas tik darbīgas un ražīgas biedrības *Skrundā* nebija, un vecumam pat nebija lielas nozīmes. 20 gados daudz notikumu un visi vienlīdz interesanti – grūti minēt kādu, kas atmiņā visspilgtāk.

NEDĒLAS VIEŠŅAS

Vieglatlētes māšas Robežnieces

Jaunā vasaras sezona nav aiz kalniem, tai cītīgi gatavojas arī māšas – SANIJA un ALISE ROBEŽNIECES. Abām vieglatlētika ne tikai patīk, bet arī padodas, un ir sasniegti rezultāti un izcīnītas godalgotas vietas.

Vispirms pastāstiet par sevi vairāk!

Sanija Robežniece (S.R.): – Mācos V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas 11. klasē. Ar vieglatlētiku nodarbojos kopš 3. klases. Varētu teikt, ka tas ir mans hobijs, jo tai veltu daudz laika. Taču mani interesē arī māksla, literatūra, tāpēc daudz lasu grāmatas.

Alise Robežniece (A.R.): – Arī es mācos V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā, 8. klasē. Arī mans vaļasprieks ir vieglatlētika, tā ir aizraušana, kurā ielieku sirdi un dvēseli. Tāpat man patīk arī lasīt. Vēl patīk fotografēt.

Vai pašas izvēlējāties doties uz vieglatlētikas treniņiem?

S.R.: – Pirms astoņiem gadiem mamma pamudināja nodarboties ar sportu, izvēlēties apmeklēt volejbola vai vieglatlētikas treniņus. Man īsti komandas sporta veidi neaizrāva, tāpēc izvēlējos vieglatlētiku. Arī pirms treniņiem aktīvi kustējos, jo mūsu ģimenē ar sportu ir uz tu. Mamma arī aktīvi sporto un piedalās veterānu sacensībās. Tāpēc mums tā ir ierasta lieta. Kopīgi pavadām laiku, bieži vien brīvdienas pāiet sacensībās. Citreiz braucam ar riteņiem, skrienam.

A.R.: – Uz vieglatlētikas treniņiem sāku iet 2014. gadā, laikam jau tādēļ, ka uz tiem gāja māsa.

Kas ir jūsu trenere?

S.R.: – Abām mums ir Ieva Skurule. Vislielākais paldies treneri par atbalstu un motivējošiem vārdiem gan treniņos, gan sacensībās. Paldies arī par piedzīvojumu pilnām treniņu nometnēm. Caur viņu arī mēs esam iemīļējušas vieglatlētiku.

Vai atmināties pašu pirmo treniņu?

S.R.: – Īsti ne, bet laikam jau patika, jo paliku. Sākumā biju ļoti kautrīga un klusa, bet toties – ātra, citiem sastādīju konkurenci. Kad pirmajās sacensībās izcīnīju pirmo vietu, āķis bija lūpā.

A.R.: – Arī es sākumā biju kautrīga, nebija arī neviena drauga. Jāatzīst, biju arī bailīga. Vēl tagad atminos, kā man gāja vienā no pirmajām nodarbībām. Bija iesildīšanās. Sastājāmie divās rindās pēc auguma. Pirmajā bija mazākie, otrajā – garākie. Es biju otrajā rindā, mums vajadzēja gaidīt otro svilpi, bet es, neko nezinot, skrēju, jau izdzirdot pirmo. Tas bija jautri!

Kurās disciplīnās trenējaties?

S.R.: – Ja kāds man jautā, kuras ir manas pamatdisciplīnas, īsti nezinu, ko atbildēt, jo varu darīt visu, un man arī padodas. Piedalījos veiksmīgi daudzciņas sacensībās. Sirdij tuvākās ir barjerskriešana un 200 metru distance. Vieglatlētika ir tehnisks sporta veids. Savukārt skriešanā nepieciešamas sprinta īpašības

un izturība.

A.R.: – Vairāk trenējos lodes grūšanā un 60 metru sprintā. Vasaras sezonā klāt nāk arī diska mešana. Bet vislabāk pašai patīk un arī padodas tieši lodes grūšana. *Sportland* kausa posmā izcīnīju pirmo vietu un laboju personīgo rezultātu – 12,05 m. Bez tehnikas nekas nesanāks, tāpēc cītīgi jāstrādā un jāuzklausa, ko saka trenere.

Vai vasaras sezona būs sacensībām bagāta?

S.R.: – Zinu, ka visai ātri – jūnija sākumā – būs Latvijas čempionāts. Būs arī *Sportland* kausa posmi. Būs arī citas sacensības. Kā ierasts, vasara sacensībām ir pilna. Tas ir lietderīgi aizpildīts laiks brīvlaikā, var satikt jaunus cilvēkus, arī kopā ar draugiem pavadīt laiku, jo viņi ir mani treniņu biedri.

A.R.: – Man pirmās sacensības plānotas jau 12. maijā Bauskā, tad būs arī Latvijas čempionāts. Paredzēta nometne, arī šovasar tā būšot Piltenē.

Vairāk patīk startēt ziemas vai vasaras sezonā?

A.R.: – Man vairāk patīk vasaras sezona, sacensības notiek laukā, varu startēt vairākās disciplīnās, piemēram, mest disku. Mācību laikā apvienot visu nav viegli, darbojos skolas pašpārvaldē, piedalos arī sacensībās no skolas.

Vieglatlētes un māšas Sanija un Alise Robežnieces apņēmības pilnas vasaras sezonā gūt labus rezultātus.

S.R.: – Arī vasaras sezona, jo tad nav skolas un vairāk varu koncentrēties tikai treniņiem. Ziemas sezonā grūtāk ir apvienot skolu un treniņus, tas prasa vairāk enerģijas un laika. Brīžiem ir lūzuma punkti, kad liekas, ka neko nevaru. Tajos brīžos jāatceras tie labie momenti, panākumi, tas palīdz. Skolā piedalos arī mācību olimpiādēs, cītīgi mācos. Trenere ir ieaudzinājusi disciplīnu, tā palīdz skolā un arī dzīvē.

Vai redzat sevi sportā arī pēc skolas beigšanas?

S.R.: – Sevi profesionālajā sportā nesaredzu. Profesionālais sports ir smags, var būt arī daudz trauma. Domāju, ka sportot turpināšu savai veselībai, tas būs hobija līmenī. Nākotnē domāju par studijām jurisprudencē.

A.R.: – Man vēl laika daudz, bet, manuprāt, arī es nebūšu profesionālajā sportā. Tāpēc, ka sports vairāk man ir hobijs. Pagaidām domāju, ka dienās varētu kļūt par fizioterapeiti. Ja paveiksies, atvērsu savu praksi un palīdzēšu cilvēkiem vingrot.

Vai mājās izcīnītās medaļas ir redzamā vietā?

S.R.: – Mums istabā katrai pie savas gultas ir piekārtas medaļu rinda, turpat sakārtoti arī diplomi. Arī mammai ir sava medaļu vieta.

Cik pēc skaita tās jums jau ir?

S.R.: – Mums ir sava sāncensība, kurai būs vairāk medaļu (smejas). Pagaidām man ir vairāk – ap 70. Bet patiesībā tādas konkurences mūsu starpā nav, vairāk viena otrai dodam padomus. Piemēram, Alise man ar padomiem palīdz lodes grūšanā.

A.R.: – Pēc sacensībām skaitīju – ap 50. Secināju, ka esmu pietuvojusies māšai (smejas). Sanija atrod pareizos vārdus, lai mani motivētu.

Kas aizrauj vieglatlētikā?

S.R.: – Laikam adrenalīns. Piemēram, skrienot pēdējos metros izliec sevi visu, un smagais darbs atmaksājas, ir labs rezultāts. Redzi, ka treniņos pieslīpētās litiņas sacensībās saliktas pa plauktiņiem.

A.R.: – Varu izlikt sliktās emocijas. Piemēram, gadījies uz treniņu aiziet sliktā garastāvoklī,

nodarbībā visu negatīvo esmu aizmirsusi, un no manēžas izeju ar mierīgu sirdi.

Atbalstāt viena otru sacensībās?

S.R.: – Kad sacensības ir Kuldīgā, noteikti esam viena otrai blakus. Pasakām arī kādu uzmunrinošu vārdu. Parasti saka, ka mājas sienas palīdz, bet man tomēr labāk patīk startēt citviet. Varbūt tāpēc, ka pie manēžas pierasts, neliekas, ka ir sacensības. Neizlieku sevi līdz galam. Treniņus esam aizvadījuši arī jaunajā Kuldīgas Centra vidusskolas stadionā, segums ir ļoti labs. Tas būs liels bonuss, ka šeit ir stadions. Iepriekš vasaras sezonā nebija iespēju patstāvīgi trenēties, braucām uz Piltenes stadionu. Domāju, ka šajā vasarā varētu sagaidīt labākus rezultātus.

A.R.: – Labākos rezultātus esmu uzrādījusi sacensībās Kuldīgā, bet vislabāk man patīk startēt Bauskas stadionā.

Kādām īpašībām jābūt, lai varētu būt labs vieglatlēts?

S.R.: – Noteikti jābūt disciplinētām. Bez tā sportā nekādi nevar. Tev var būt dabas dots talants, bet smagais darbs treniņos to pārspēs.

A.R.: – Jābūt godīgam. Treniņos tiek dots uzdevums, citi izdara mazāk par trenera noteikto. Tas taču ir priekš tevis! To varēs redzēt sacensībās.

Kā tiek galā ar uztraukumu pirms sacensībām?

A.R.: – Man vienmēr uztraukums ir pirms zemajiem startiem. Cenšos no tā atbrīvoties ar dziļām ieelpām. Sev saku, ka man tikai jāizskrien, pēc tam būs miers. Līdzīgi ir ar lodes grūšanu. Latvijas čempionātā man līdz otrajai vietai pietrūka divu centimetra. Pirms katra grūdiņa ir uztraukums – būs tālāk vai nebūs. Svarīgs ir trenera atbalsts sacensībās.

S.R.: – Šo gadu laikā esmu iemācījies tikt galā ar stresu. Pirms startiem cenšos būt mierīga, paklausos mūziku, parunājos ar draugiem.

Sanija Robežniece, startējot barjerskrējienā.

Alise Robežniece, grūžot lodi.

Inta Jansone
Māsu Robežnieču arhīva un
autores foto

ES ZINĀS

ATBALSTS DAUDZDZĪVOKĻU ĒKU SILTINĀŠANAI

Daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku iedzīvotāji aicināti pieteikties ēku siltināšanas programmai, kas tiek īstenota ar Eiropas atveseļošanās fonda atbalstu. Programma paredz segt līdz pat 49% no kopējām energoefektivitātes projekta attiecināmām izmaksām bez pievienotās vērtības nodokļa. Finansējumu projekta īstenošanai var iegūt, piesakoties bankas aizdevumam, vai bankas atteikuma gadījumā – Altum aizdevumam. Veicot ēkas siltināšanu, siltumenerģijas patēriņš samazinās vidēji par 50%, iedzīvotājiem ir iespēja regulēt siltumenerģijas temperatūru dzīvoklī un maksāt tikai par patērēto siltumenerģiju.

STIPRINA EIROPAS BANKU KRĪZES PĀRVALDĪBU UN NOGULDĪJUMU APDROŠINĀŠANAS SISTĒMU

Eiropa Komisija (EK) pieņēmusi priekšlikumu, kas paredz pielāgotu un vēl vairāk stiprinātu pašreizējo ES banku krīzes pārvaldības un noguldījumu apdrošināšanas satvaru. EK priekšsēdes izpildvietnieks jautājumos par ekonomiku cilvēku labā Valdis Dombrovskis norāda: „ES banku sistēma ir spēcīga, pateicoties vērienīgajām reformām, ko esam ieviesuši kopš finanšu krīzes. Mūsu bankas tagad ir stabilākas un labi sagatavotas iespējamiem satricinājumiem. Šodien mēs speram vēl vienu soli uz priekšu, lai nodrošinātu, ka vajadzības gadījumā rīcība attiecībā uz visām grūtībās nonākušajām bankām var būt efektīvāka un saskaņotāka.” Reforma paredz stiprināt finanšu stabilitātes saglabāšanu un nodokļu maksātāju naudas aizsardzību, kā arī ekonomikas aizsardzību pret ietekmi, ko rada banku bankrots.

LAI ATTĪSTĪTU DIGITĀLĀS PRASMES

Lai palīdzētu attīstīt Eiropas iedzīvotāju digitālās prasmes un novērstu plaisu starp atšķirīgiem digitālo prasmju līmeņiem dažādās sabiedrības grupās, EK nākusi klājā ar priekšlikumiem, kuru mērķi ir panākt pietiekamu ieguldījumu līmeni digitālās izglītības un apmācības infrastruktūrā, aprīkojumā un digitālās izglītības saturā, skolotāju un darbinieku digitālajā apmācībā, nodrošināt digitālās prasmes visos izglītības un apmācības līmeņos, īpašu uzmanību veltot grūti sasniedzamajām grupām, uzlabot digitālās izglītības un apmācības politikas uzraudzību un novērtēšanu u.c. Mērķu sasniegšanai tiks izmantoti jau esoši ES instrumenti, piemēram, Erasmus+, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds u.c. Komisija ir gatava atbalstīt priekšlikumu īstenošanu, veicinot arī savstarpēju mācīšanos un apmaiņu starp dalībvalstīm un visām ieinteresētajām pusēm.

Tiekas seniori no visas Kurzemes

No Kuldīgas, Kabiles, Durbes, Pāvilostas, Ventspils, Liepājas, Vaiņodes, Kolkas un citām Kurzemes vietām Kuldīgas Mākslas namā tikās seniori, lai apmainītos ar pieredzi, kā uzlabot savu dzīvi.

Pasākumā piedalījās cilvēki no 18 biedrībām, Latvijas Pensionāru federācijas (LPF) valde 15 cilvēku sastāvā, Saeimas sociālo un

darba lietu komisijas priekšsēde Inga Bērziņa.

LPF priekšsēde Aija Barča stāstīja, ka federācija strādā pie pensiju sistēmas un sociālās nodrošināšanas jautājumiem. Tā kā pensionāri ir viena no vismazāk aizsargātajām sabiedrības grupām, viņus pārstāvošo organizāciju darbs ir būtisks, lai šīs sabiedrības daļas viedoklis tiktu

sadzirdēts valdībā un tiesības tiktu nostiprinātas. Šādas sanāksšanas tiek rīkotas, lai uzzinātu senioru vajadzības un vēlmes un spertu soļus tālāk sadarbībā ar valsts struktūrām.

Pirms pasākuma LPF valde tikās ar Kuldīgas novada domes priekšsēdi Inesi Astaševsku, vietnieku Arti Robertu, izpildītājiem Ilzi Dambīti-Dambergu un senioru

padomes priekšsēdi Rutu Orlovu.

R.Orlova pastāsta, ka LPF atzīnīgi vērtējusi pašvaldības redzējumu par mājas aprūpes pakalpojuma attīstību un pieejamību iedzīvotājiem un izveidoto dienas centru senioriem. Arī atbalstu senioru rīkotajiem pasākumiem un investīciju piesaistes iecerēm vērtējusi kā nozīmīgu.

Jolanta Hercenberga

Hobijs – izgatavot, lai lidinātu

Turlavas pamatskolas stadionā nesen notika Turlavas bibliotēkas organizēts lidmodeļu šovs, kurā Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra lidmodelistu pulciņa dalībnieki kopā ar Kuldīgas aviācijas sporta kluba biedriem demonstrēja dažādus pašgatavotus lidmodeļus. Turlavas bibliotēkā aprīlī bija apskatāma arī sermitnieka Mārtiņa Pizika lidmodeļu izstāde, un šis šovs bija daļa no tās.

„Jau iepriekš biju dzirdējis par Mārtiņa Pizika lidmodeļu izstādēm, bet nebiju uzdrīkstējies viņam pajautāt, vai viņš izstādi gribētu izlikt Turlavas bibliotēkā. Vienu dienu viņš man piezvanīja un to piedāvāja. Lidmodeļu šovs sanāca tādēļ, ka Mārtiņš man pastāstīja par Kuldīgas aviācijas sporta klu-

ivandnieks un Kuldīgas bērnu un jauniešu centra lidmodelistu pulciņa dalībnieks Mārtiņš Aļjevs (18) sagatavo savu lidmodeļu pirms laišanas gaisā. Pulciņā viņš darbojas septiņus gadus. Šo eksemplāru iegādājies sasistu, pats to restaurējis.

bu, kura biedri testē viņa radītos lidmodeļus. Kuldīgas bērnu un jauniešu centra lidmodelistu

pulciņa vadītājs Juris Girvaitis šos lidmodeļus palīdzēja radīt,” pastāstīja Turlavas bibliotēkas

vadītāja Sandra Brantevica.

Aviācijas sporta kluba vadītājs Juris Geide bijis lidmodelistu pulciņa vadītājs no 1970. gada līdz 1990. gadiem. Pēc tam pulciņa vadību pārņēmis J.Girvaitis, kurš iepriekš bijis J.Geides audzēknis. Ja kāds pieaugušais vēlas nodarboties ar lidmodelismu, var kontaktēties ar jebkuru no kluba dalībniekiem. Aviācijas sporta klubam ir arī lapa feisbukā. „Pirms kovida klubs bija ļoti aktīvs un lidmodeļu pasākumi notika vismaz reizi mēnesī. Pirmo triecieni klubam deva kovids, pēc tam – karš Ukrainā. Cilvēkiem tā dēļ bija nospiests garastāvoklis. Lidmodeļu izstādes autors M.Piziks nav kluba biedrs, viņš strādā individuāli, bet kontakti mūsu starpā ir,” sacīja J.Geide.

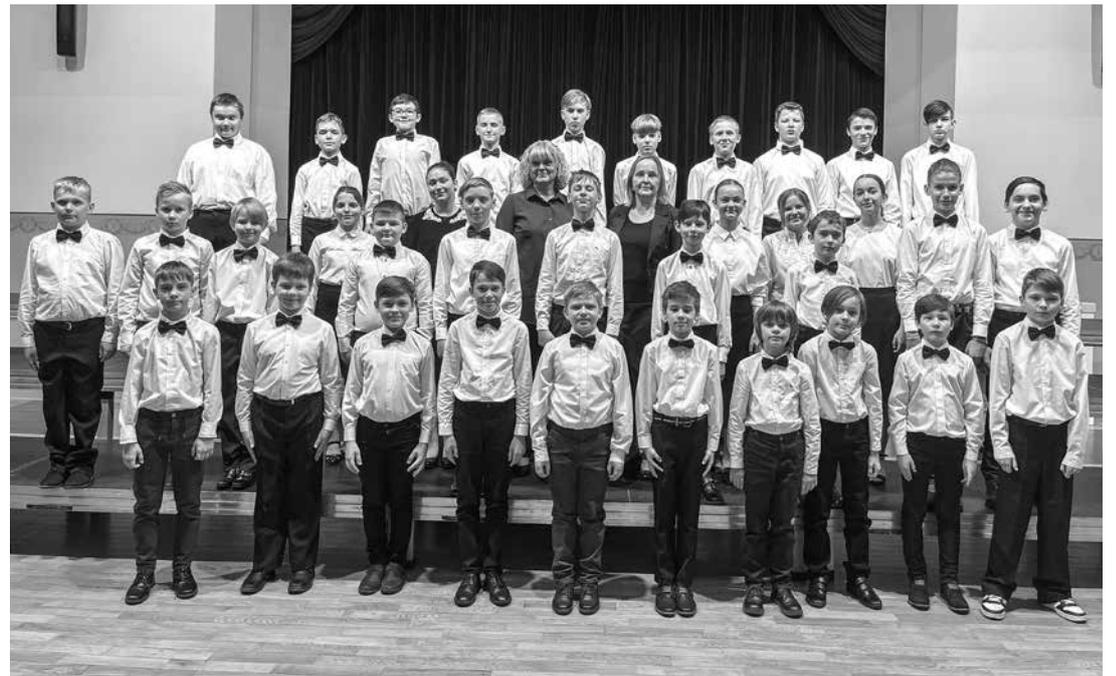
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa teksts un foto

Mūsu zēni ļoti labi dzied

E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolas zēnu koris izcīnījis I pakāpes diplomu Kurzemes novada koru konkursā un tagad cītīgi gatavojas XI Latvijas zēnu koru salidojumam, kas notiks maijā Cēsīs.

Diriģente Maruta Grigale norāda, ka jaunajam kolektīvam tas ir ļoti augsts sasniegums un vienlaikus pirmā pieredze konkursos. Zēnu koris izveidojās neilgi pirms pandēmijas no dažādu instrumentu nodaļu audzēkņiem: sastāvā ir pūtēji, pianisti, stūdziniekā. Vairāk nekā divus gadus kovida laikā mēģinājumi tikpat kā nevarēja notikt, šajā mācību gadā nācies ļoti saspringt, lai pienācīgi sagatavotos. Mēģinājumi notikuši pat sestdienās un svētdienās, taču zēni nākuši dziedāt ar prieku, un vecāki viņus atbalstījuši.

Konkursā bija jādzied trīs dziesmas: izvēles, izlozes un obligātā. Žūrijā bija pazīstami Latvijas diriģenti: Aivars Platpers, Jānis Ērenštreits, Gints Cepļenieks. Kori tika vērtēti divās grupās. A grupā piedalījās mūzikas skolu un interešu izglītības iestāžu kolektīvi, B grupā – vispārējās izglītības mācību iestāžu

E.Vignera Kuldīgas mūzikas skolas zēnu koris pēc konkursa kopā ar diriģenti Marutu Grigali, koncertmeistari Martu Ozoliņu un 6. kora klases meitenēm.

kori.

Kuldīgas mūzikas skolas zēni bija vienīgie no mūsu novada un godam nodziedāja, iegūstot 44,06 punktus un 1. pakāpi. Būtībā tikai mazliet pietrūka līdz augstākajai pakāpei (45–50 punkti). Ņemot vērā jaunā kolektīva

nelielo pieredzi, pirmais start Kurzemes koru konkursā bijis augsts sasniegums. Mūzikas skolas vadība slavē diriģenti, kurai ar savu enerģiju un pozitīvismu neilgā laikā izdevies panākt, ka 35 zēni dzied vienā elpā un balsī. Savukārt M.Grigale uzteic

pašus dziedātājus un vecākus, kas atbalsta, kā arī koncertmeistari Martu Ozoliņu. Konkursā zēnu priekšnesumu papildināja 6. kora klases meitenes.

Daina Tāfelberga Līgas Saulgriezies arhīva foto

PĀRDOD

Pārdod **VASARĀJU SĒKLU**: zirņus 'Manager' C2, kviešus 'Taifun' C2, auzas 'Albatros', **MIEŽUS**. Padures pag., SIA *Upeskalni AB*. Tālr. 29120907.

METĀLA JUMTUS un noteksistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

SIA *AJG plus* pārdod sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Sausu **MALKU** maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

Alkšņa **MALKU** klučos. Tālr. 20033223.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pašaudzētu **CŪKGAĻU** ar piegādi. Tālr. 29580000.

KVIEŠUS. Tālr. 29568938.

TRŪDMĒSLUS, 4 EUR par maisu. Tālr. 28789723.

TRŪDMĒSLUS. Tālr. 26823474.

TRŪDZEMI kravās. Tālr. 29254530.

KŪTSMĒSLUS ar piegādi. Tālr. 28317460.

KŪTSMĒSLUS, trūdzeni, kūdras, mulču maisos. Tālr. 29560885.

PĒRK

Nelielu **ZEMES GABALU**, dzīvokli vai māju Skrundas pilsētā, ne dārgi. Tālr. 24914134.

Pērk GAZ-53 **RIEPAS**. Tālr. 29239176.

Vietējais mezsaimniecības uzņēmums pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** – izcirtumus, jaunaudzēs, briestaudzes. Interesē dažāda lieluma platības. Augstākā cena reģionā. Tālr. 25731315.

Mežu, lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 29386009.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

SIA AIBI iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS**, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z/š **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

VINGLIEMEŽUS no 3 cm Ø. Braucu pakal. Tālr. 24914134.

Briežu **RAGUS**, braucu pakal. Tālr. 29886349.

Pērk **RAGUS**. Tālr. 22728888.

DAŽĀDI

Garāžu biedrība *Venta* paziņo, ka ceturtdien, 11. maijā, plkst. 19.00 notiks biedrības **SAPULCE** 1905. gada ielā 6 (Mākslas namā). Informācija pa tālr. 29173724.

Piedāvāju **MAZDĀRZIŅU** ar 200 upeņu krūmiem. Tālr. 22026278.

KULDĪGAS AUTOSKOLA rīko A, B, BE, C, CE un 95. K kursus. Pieteikties pa tālr. 29182826, 29491388.

Jauns **VASARAS RIEPU** pievedums. Tālr. 26669624, www.merano.lv.

Sertificēts **TAKSATORS** profesionāli izgatavos inventarizācijas lietu jūsu mežam. Cena: 60 EUR! Piedāvājam arī **MEŽAUDZES** novērtēšanu, cirsmu dokumentācijas sagatavošanu, īpašuma robežu, kupicu ierīkošanu un atjaunošanu, bezmaksas konsultācijas. Strādājam visā Latvijā! Tālr. 25731315.

FRĒZĒ UN VAGO ar minitraktoru. Tālr. 26794323.

TRIMERĒŠANAS pakalpojumi. Tālr. 29402125.

Veicam visu veidu **JUMTA UN BŪVNICĪBAS** darbus. Tālr. 26844885.

Veicam visu veidu **ŽOGU MONTĀŽU**. Tālr. 28254588.

Skalda, krēmē **MALKU** un veic citus darbus. Tālr. 22373838.

Ātri un lēti ierīkosim **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

DZIĻURBUMI. Tālr. 29296723.

LĪDZJŪTĪBA

*Nekā vairs nav, ne ilgu to,
Ne mīlas... Loks noslēdzies.
Daudz mūža strādāts, ciests,
Daudz citu labā ziedots.
Pār lieliem tālumiem ceļš vijies,
Nu klusā takā solis mieru rod.*
/A. Balodis./
Dzintra, izsakām mūsu visdziļāko līdzjūtību un domās esam kopā ar tevi, vīru mūžībā pavadot.
Laidu pagasta senioru kopas *Bītes* biedri

VAJADŽĪGI

SIA *AB Termo* (41203031644) aicina darbā C kategorijas **AUTOVADĪTĀJU** ar elektrometinātāja iemaņām. Alga: 850 EUR. Tālr. 29251774.

SPORTA KALENDĀRS

- 3.V 16.00 Mežvaldē – ORIENTĒŠANĀS seriāls *Taciņas*.
- 6.V 10.00 A.Grundmaņa stadionā (Īsajā ielā 4) – Kurzemes jaunatnes sacensības **FUTBOLĀ U10** grupai.
- 6.V 11.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas jaunatnes čempionāta fināls **VOLEJBOLĀ U14** grupas zēniem.
- 6.V 16.00, 7.V 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **FLORBOLĀ**.
- 8.V 18.00 A.Grundmaņa stadionā (Īsajā ielā 4) – Latvijas jaunatnes čempionāts **FUTBOLĀ U15** grupai: *Kuldīgas NSS – Jārnīks/Līderis*.
- 10.V 16.00 Pelčos – ORIENTĒŠANĀS seriāls *Taciņas*.
- 13.V 11.00 A.Grundmaņa stadionā (Īsajā ielā 4) – Latvijas jaunatnes čempionāts **FUTBOLĀ U15** grupai: *Kuldīgas NSS – Mārupes SC*.
- 13.V 12.00 starts un finišs *Planīcas ielā 69* – J.Baukša piemiņas kauss **RITENBRAUKŠANĀ** grupas braucienā.
- 13.V 11.00 hallē (Piltenes ielā 25) – jaunatnes komandu čempionāts **GALDA TENISĀ**.
- 13.V 10.00 sporta namā (Virkas ielā 13) – turnīrs **BASKETBOLĀ Kuldīgas minikauss**.

KINOAFIŠA

Kultūras centra kinozālē (Piltenes ielā)
Argonautu piedzīvojumi (2022), Francija. Animācijas piedzīvojumu filma. Ilgums: 1 h 35 min. 6.V 13.00, 7.V 13.00 un 15.00, 8.V 15.30, 9.V 19.30, 11.V 17.30. Drosmīgā peliite Patija dzīvo pašā Senās Grieķijas sirdī. Apbrīnojot grieķu varoņus un dievus, arī viņa pati sapņos par lieliem piedzīvojumiem. Filma dublēta latviešu valodā.
Super Mario brāļi: filma (2023), ASV, Japāna. Animācijas piedzīvojumu filma. Ilgums: 1 h 32 min. 7+. 6.V 15.00, 9.V 17.30. Santehniķis Mario un viņa brālis Luidži nokāpj apakšzemes tunelī Bruklinā, lai salabotu ūdensvadu, un pa noslēpumainu cauruli nokļūst jaunā, maģiskā pasaulē. Dublēta latviešu valodā.
Džons Viks 4 (2023), ASV, Vācija. Asa sižeta filma, trilleris. Ilgums: 2 h 49 min. 16+. 6.V 17.00, 7.V 17.00, 8.V 17.30, 11.V 19.30. Džons Viks uzzina par iespēju sakaut Augsto Galdu, bet, lai gūtu iespēju nopelnīt savu brīvību, Vikam jāstājas pretī jaunam ienaidniekam, kam ir spēcīgi sabiedrotie visā pasaulē un kas pārvērtis ienaidniekos viņa senos draugus. Filma angļu valodā ar subtitriem latviešu un krievu valodā.

PĒRKAM

Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa;

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
dažādu izmēru un
veidu polikarbonāta
un plēves
SILTUMNĪCAS.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881.

LAIKA ZĪNAS**Kāds būs maijs?**

Nedēļas otrajā pusē no Arktikas Latvijā ieplūdis vēss gaiss un, iespējams, temperatūra būs krievu zem normas, bet nākamnedēļ pakāpeniski var kļūt siltāk.

Siltummitotāji var cerēt, ka piepildīsies laika zīmju vērotāja Viļa Bukša sociālajos tīklos paustais: ja ievziedi rodas pirms Jegora dienas (6. maija), tad vasara būs karsta. Kalendārā pavasara pēdējo mēnesi sauc par lapu vai ziedu mēnesi. Šogad maijam poga izgriezis aprīlis. Ievas jau pilnā plaukumā, salapojusi citi koki, dārzos zied ķirši, pumpurus vērušas agrās plūmju šķirnes. Putnu vērotāji fiksējuši, ka visi gājputni atgriezušies, ir saklausītas lakstīgalu dziesmas un dzeguzes kūkošana. Tagad gan ieplūdis arktiskais gaiss, tomēr V. Bukšs mierina: ja maija sākums vēss, beigas būs vasarīgi siltas, un otrādi. Laika apstākļi pavasara nozīmīgajās dienās – Jāzepa dienā (19. martā), Pavasara Mārā (25. martā) un 7. aprīļa naktī – norāda uz to, ka arī maijā un jūnijā pirmajā pusē vēl iespējams nakts salnas. Maijs, liekas, būs tuvu normai temperatūras ziņā, bet nokrišņu būs vairāk

nekā parasti. Siltums atgriezīsies mēneša vidū – tad saule mīsies ar mākoņiem, tikai daždien būs lietutiņš, un gaiss var iesilt līdz +23 grādiem. Ap Mokeju (23. maijā) un Urbānu (25. maijā) iespējami arī vasarīgi apstākļi līdz +25 grādiem vai vairāk. Šajā laikā arī naktis būs siltas. Bet tā vēl nebūs vasara, jo pēc siltajām dienām varam piedzīvot negaisu, stiprus nokrišņus un temperatūras kritumu par desmit grādiem. Maija beigas var izrādīties vēsas, lietainas un vējainas.

Arī Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs mēneša pirmo dekādi prognozē diezgan vēsu, ar spēcīgu salnu risku. Iespējams, ka nedēļas nogalē laiku noteiks ciklons – būs daudz mākoņu un nokrišņu, kas ļaus izvairīties no aukstuma rekordiem. Savukārt, ja debesis skaidrosies un vējš pierims, valsts lielākajā daļā naktīs temperatūra var noslīdēt zem nulles un pat līdz –5 grādiem. Līdz šim zemākā, kas reģistrēta 5.–7. maijā, ir ap –5, bet 1953. gada 8. maijā Zosēnos tā noslīdēja līdz –10,5 grādiem, un maijā tas ir valsts aukstuma rekords.

Daina Tafelberga

PĒC PUBLICĒTĀ**Spītīgie stārķi**

Stārķu pāris, kurš iepriekš bija uzvijis ligzdu Kuldīgas kultūras centra (KKC) būvlaukumā pāļu urbšanas iekārtas galotnē, tagad to izdarījis uz KKC ēkas jumta skatuves pusē. Arborista Māra Lapsiņa būvētā ligzdas pamatne blakus esošā parka papelē diemžēl stārķiem pie sirds nav gājusi.

„Zinām, ka stārķi ir uzvijuši ligzdu un pirms dažām dienām izdēta pirmā ola. Ar dronu to konstatējam. Mēs kā pasūtītāji esam pārrunājuši ar būvuzņēmēju, ka vieta, kur stārķi iekārtojušies, pašlaik būvdarbiem netraucē. Darītāji spēj savus darbus saplānot tā, lai līdz augusta beigām, kad stārķi dodas prom, tajā vietā nebūtu nekas jādara. Pēc tam gan ligzda būšot jājauc nost, lai darbus tajā pusē varētu turpināt. Līdz tam putni mierīgi varēs tur dzīvoties. Arborista sagatavotā vieta kokā paliks, lai gan stārķim jau neiestāstīsim, lai iet tur, kur esam norādījuši. Ceram, ka nākamgad kāds tur tomēr iedzīvosies,” stāsta Kuldīgas attīstības aģentūras projektu vadītāja Madara Liekmane.

Latvijas Nacionālā dabas muzeja ornitologs Dmitrijs Boiko norāda: „Stārķi ligzdas vietu izvēlas tur, kur tiem labāk patīk, apkārtne

ir pārskatāmāka un pielidošana ērtāka. Putnu domāšana no cilvēku domāšanas atšķiras, un, lai arī cik labi bijuši nodomi ligzdas vietas izveidē, acīmredzot tā stārķiem nav bijusi gana laba.” D.Boiko atzīst, ka pamatnes izliekumam, lielam neesot nozīmes: „Tā, ka stārķu pārim kaut kas nepatīk papelē uzliktajā pamatnē, nevarētu būt. Visticamāk, pie vainas ir pieejamība. Lai kādam citam stārķu pārim citu gadu izveidotā ligzdas vieta patiktu labāk, ieteiktu papelē nozāģēt apakšā esošos zarus. Šim stārķu pārim acīmredzot patīk augstums, un tas varētu būt galvenais iemesls, kāpēc jaunā ligzda vīta augstākajā ēkas skurstenī.”

Jēkabs Aleksandrs Krūmiņš, Amanda Gustovska, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

VĀRDADIENAS

No 6. līdz 13. maijam

- 6. Gaidis (124), Didzis (1580)
- 7. Henriete (52), Henrijs (1169), Jete (108), Enriko (133)
- 8. Staņislavs (2665), Staņislava (526), Stefānija (663)
- 9. Klāvs (1229), Einārs (1045), Ervīns (1303)
- 10. Maija (6276), Paija (15)
- 11. Milda (379), Karmena (135), Manfreds (18)
- 12. Valija (1352), Ināra (6661), Ina (2546), Inārs (306)
- 13. Irēna (5841), Irīna (1085), Ira (486), Iraīda (114)

Populārākie: Ināra un Staņislavs.

Sauc par puķīti, Lili, Lilušku

Lilija Dambe, kuldīdzniece, strādā ārzmēs:

– Man vārdu izvēlējas mamma kopā ar omu un vectēvu. Mamma stāstīja, ka bija grūti atrast, jo neviens no kalendāra vārdiem īsti nepiesaistīja. Vārdu Lilija piedāvāja vectēvs. Tas visiem patika, un tā arī tika nolemts. Pašai savs vārds ļoti patīk. Ir bijis viens atgadījums skolā, kad diplomā tiku ierakstīta kā Nellija. To tūlīt pateicu skolo-tājai, un tas tika izlabots. Dabūju jaunu diplomu. Daudzi cilvēki manu vārdu izloka citādi, daži to saīsina un sauc par Lili, citi – par puķīti, bet draugi mani sauc par Lilušku.

Raņķu ģerbonī – nebijis simbols

Turpmāk Raņķu pagastam būs ģerbonis – liepas lapas griezumus ar sudraba spāri zaļā laukā, un to apstiprinājusi Kuldīgas novada dome.

Heraldikas mākslinieks Edgars Sims bija izstrādājis trīs variantus. Pagasta iedzīvotāji varēja izvēlēties tīkamāko, un aptaujā piedalījās 53 cilvēki. Par liepas lapas griezumam ar pakavsaktu sarkanā laukā nobalsoja desmit cilvēku jeb 18,87%, par trim sudraba spāriem zilā laukā – 14 jeb 26,42%, par liepas lapas griezumam ar sudraba spāri zaļā laukā – 29 jeb 54,72%.

Zaļā krāsa simbolizē Raņķu saikni ar dabu – pagasts atrodas Kursas zemienes Pieventas līdzenumā. Liepas lapa izraudzīta tāpēc, ka Raņķos reģistrēts dižkoks ar 4,7 m apkārtmēru, – Ventmaļu liepa simboliski norāda pagasta vietu Ventas kreisajā krastā. Sudraba spāre ir heraldiski skaists un Latvijas ģerboņos nebijis simbols, kas apliecina pagasta ciešo saikni ar ūdeni.

Inta Jansone

TET RALLY **16.-18. jūnijā**

tet EREC 16.-18.06.2023. LATVIA

FIA EIROPAS RALLIJA ČEMPIONĀTA POSMS

KURZEMĒ

LIEPĀJĀ DIENVID-KURZEMES NOVADĀ KULDĪGĀ KULDĪGAS NOVADĀ TALSOŠ TALSU NOVADĀ TUKUMĀ TUKUMA NOVADĀ

Bilētes pēc bilesuparadize.lv vai kasēs

This rally rocks!

www.lvrally.com

EREC HANKOOK MICHELIN MRF TYRES PIRELLI Liepāja TALSU NOVADS TUKUMS KULDĪGAS NOVADS tot RAHIRENT SPORTLAND BETSAFE

Kad zivis lido virs rumbas un koku galotnēm

Ar jestu vimbu lēkšanu virs Ventas rumbas un Nīderlandes milzu lidojumu Pilsētas dārzā, ar tirgošanos un cinašanos, tai skaitā zivju zupas ēšanu, ar koncertiem un nebeidzamām priecīgu cilvēku straumēm ielās noritēja jau 17. pavasaru palu šovs *Lido zivis Kuldīgā*.

17. reizi notika arī Kurzemes stāstnieku festivāls *Ziv zup*. Bez stāstu kafejnīcas *Kūravas* sētā notika arī domnīca *Stāstniekiem būt jau-niešu mājā*, bet vakarā – stāstnieku sarīkojums *Mežābele* koncertzālē *Klavins Piano* kopā ar tās saimnieku.

Kuldīdznieks Aigars Zemītis suiteņu Skaidrītes Nagliņas un Anītas Legzdiņas sklandraušu darbnīcā roku iemēģinot pirmo reizi: „Taisīšana sanāk labi. Nu jāliek cepties un jācer, ka labi garšos.” Darbnīcā izlikts uzraksts: „Ja tais pats, tad sklandraus par brīv. Ja slinks uz taisīsen, tad maksā vien eiriņ.” S.Nagliņa stāsta, ka vairums tomēr izmantojot otru iespēju. „Tad nu mums sanāk ne tikai ierādīt sklandraušu cepšanu, bet arī tīri labi uz cilvēku slinkuma nopelnīt,” smeļ Skaidrīte.

Kaziņa, pāvbaloži, truši, fazāni, citi dzīvnieki un putni Laidu pagasta Zemturu zoodārza pieturā visu dienu bija daudz apjūsmoti.

Dzintars Zamaritis no Pāvilstas kā tirgotājs palu šovā ir pirmo reizi un piedāvā tepat kūpinātas reņģes: „Baltijas sudrabs – šobrīd jūrā tās nav lielas, bet ir apaļīgas. Kādreiz pats arī zvejoju, tagad esmu pensijā un hobijs pēc pakūpinu. Vispār jūrā zivju kļūst arvien mazāk, īpaši bušu.”

Pilsētas dārzā skatītājus priecēja dažādi mākslinieki, arī vairāki bērnu deju kolektīvi. Dejo *Stariņa* 5.-7. klašu grupa.

Stāstnieku pasākumā *Ziv zup* piedalījās arī Saldus folkloras kopa *Medainis* un, protams, Kuldīgas lielā stāstniece Liesma Lagzdīna (no kreisās dialogā ar *Medaiņa* vadītāju Sarmu Ūpi).

Pasākuma rīkotāja – Kuldīgas kultūras centra – pasaku tēli un milzu zivs no Nīderlandes, kas bija viens no iespaidīgākajiem objektiem.

Jolanta Hercenberga, autore un Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto